



310446

ప్రతిదిని

Vol. 9.

చెన్న పట్టణం

నంపుటము ౯

మండు

పలువిధ సాదాబంగారు



ఉంగరములు

కంపులు, పువ్వురాగములు

చేర్చి కట్టబడిన

ఉంగరములు మావద్ద రేయారుగా నున్నవి

వివాహ సమయములందు,

ద్రామా, సర్కసు, మున్న

గు వాటిలో నుండు ప్రదర్శ



నకులకు బహుమానముగా నిచ్చుటకుతగినవి



సవరం బంగారుకు పూచీ నిత్య దును.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి
(1842) అండు కంపెనీ, నగలవర్తకులు.

649

వైవాహికాదోడ్డు, మద్రాసు.

(3081) "కత్తికట్టలు"

పెద్దకత్తి గల్లి గజము, పొడుగు గలవి. సాగవైనవి.

1-కి రూ 4-8-0.

దజను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజిఖర్చు వేరే

వలయువారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు

పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

టెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు: "ఇండస్ట్రీ" పెద్దాపురం.

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తపీనకను రక్తముయొక్క పరిశుభ్రతను పోగొట్టుట
యందు శేషస్థి క గాంచినది ధర 1-10-0

ఇండియా సిలోకొనందు ఎచ్చటికైనను శిశులూఖర్చు
పులితముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 ఫనసవాడీ, బొంబాయి

ది ఇన్ డెవెన్ డెంటు

ప్రేడింగు కంపెనీ

7 ఏ-ఫోర్టువీధి, బొంబాయి.

మూడి, నూలు, బంగారము, వెండి, కాయధాన్యములు
మున్నగువాటిలో వ్యాపారము నడపుటకు కమీషను పుచ్చు
కొని ప్రతిజాగాలోను అమ్మకము చేయునట్టియు కొనునట్టియు
ఏజెంటు కావలెను. వివరములకు జాబు వ్రాయవలెను. (57)

మలయచందనము

గనేరియా అను నెగరోగమునకు మూలము.



పథ్యము లేదు. పిచికారీతో పని లేదు.

ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు

విధములు నెగరోగమును మూడు

పూటలలో మాన్యును. స్త్రీల కనుమ.

వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజ్ సాధము.

(1251) డబ్బీ 1 కి వెల 2.4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

ఈ దివ్యామృతము ౯
శుక్రధాతువుకు జలవ
యంత జలములేని శి
అజీర్ణము, మలబద్ధకము,
హామను కేరీకమునకు కాం
వారలకు సర్వకాలములయం
ఓషధులచే తయారుచేయుట
ప్యాకింగు మరియు పోస్టేజ్
ఆయుర్వేదాశ్రమం,



పూర్వపరిశీలక, దీనివరకును వరమేకమును, ముని
సిపర్ అధికారులకు తగు మార్గదర్శిని, భర్తీకర్తలను ప్రసా
దిండు గాక.

బ్రహ్మశాస్త్రి.

భద్రనవ్యాపనము.

భద్రనవ్యాపనము గూర్చి ఉపసంఘమువారు తమ
వేదికను ప్రతిపాదించిరి. దాని ననుసరించి శాస్త్రీయ సంఘమువారు
త్వరలో ఆచరణ లోనికి తీసికొని వచ్చెదమని భారమంతయు
వారిపైనిది చునము వారికంటె యెదురుదూరము చున మాంత్వ
మునే జెల్లించెను. ఈ భద్రనవ్యాపన పరిష్కారించుటకు
గ్రామములందున్న ప్రతిజాతీయ సంఘమును తన బాధ్యత
తెలిసికొనిన అంత కష్టసాధ్యము కాదు. విస్తారము గ్రామము
లలో శతశాతమువారుగలరు. వారలకు తగు భేదభేదములను
ప్రస్తుతము నేయు విభేద నూలును విడచి చునకు తోడ్పడుటకు
వారు వెనుకీ జరుగరు. గ్రామసంఘములు ఆయా గ్రామములలో
కాటా 1 కి వది రూపాయలు చొప్పున నూతన కాటాలు సమ
కూర్చి ఒక వెయ్యిరూపాయలు మూలభవముతో కార్యక్రమ
మును సాగించుటకు ప్రయత్నించిన మన గ్రామములలోనే వదికి
నేనుకాదు ఇట్టి తయారుచేయుగలుగుదును గదా. గ్రామము
యొక్క కొన్నిత్యమును బట్టి మూలభవమును హెచ్చించి గాని
నతగ్గించి గాని ప్రతిగ్రామము అట్లు పని చేయుటకు ప్రోత్సహించి
చుచున్నాము వదేవత పర్యాయములు పెల యిచ్చిన పరాధీన
తను త్వరలో తొలగించుటకు విలుకలుగును గదా ముది దొర
కని తాలూకాలలో ఆ గ్రామసంఘములు కొలిన తాలూకా జిల్లా
సంఘములు కొగిదుదిని వారికి సత్త యిచ్చేసి ప్రోత్సహించకపోవు
ను. విరుద్ధముగా భారతదేశ వుండేదని అనేక పర్యాయములు
చుచున్నాము హెచ్చించితిండు చునకు సామర్థ్యమును భయ
కొన్నావామనునది రాష్ట్రపతియొక్క ఒక్కరాష్ట్రీయ సంఘ
ము చేయునని నమ్మి ఆ భారమంతయు ఆ సంఘముపై నిది చున
మప్రభుత్వమై యుండుట శుద్ధ అనివార్యము. మనకే క్రింది పట్టి పని
చేసి క్రిందిమిచ్చిన సహాయము వైసంఘములను కొలిన కొర
తమను గాని చునము చేయగలిగిన విధానక పనులను గూడా
వది వారికంటె చేతులు నలుపుచు కూర్చుండుట చున భీతికమునే
జెల్లించునుగాని చున కార్య కూర్చుండును జెల్లించునా? మీ
కు నిర్భయముగా అభిమానుమున్న, శాస్త్రీయము ఒక కనువరుడు,
చున జెల్లుబడి డబ్బుకు నమ్మములేదు గదా. విస్తారము లాభము
తీయక కొద్ది లాభమును గూడా మీరు పొందవచ్చును. మా గ్రా
మమున ప్రస్తుతము వెయ్యిరూపాయల మూలభవముతో వదిస్తూ
స్వకే తంతం ప్రక్రియలను చున శీలలో ఒక సంఘముకా
పించబడినది. త్వరలో ప (పాంధి) చునకు పుకరములు సమ
కూర్చబడుచున్నవి. కావునము ప్రభుత్వము తగు శ్రద్ధతీసికొ
నిన ప్రతిగ్రామములోను ప్రారంభించుటకు ప్రణాళిక ప్రజను
త్తించెదరు. మిద్యప్టిని రాష్ట్రీయ సంఘమునుండి త్రిప్పి ఆపని
వారికే విడచి గ్రామములలో తగు ప్రయత్నములు చేయవలయు
నని జిల్లాతాలూకా సంఘములనున్న ప్రతిగ్రామము తన భర్త
మును శీలచేర్చుభారము తన వైకలదని నా సోద గ్రామ
వాసులను గట్టి దీక్షతో పని ప్రారంభించెదరు గాక యని
కోరుచున్నాను.

మట్లపాతెం } పేరిచర్ల సుబ్బరాజు
9-5-22 }

దుగ్గిరాల నాటకశాలలో
మంచితరుణము. మించిపోసియకుడు.

శ్రీకృష్ణవిలాసనభ, దుగ్గిరాల
బుధవారము. 17-5-22.

రాత్రి గం 9-30 నిమిషములకు.

బొబ్బిలియుద్ధ నాటకము
ప్రవర్తించురు. సీను లత్యద్భుతము.

గువర్గకంకణ ఘంటాబిరుదును బడసిన చు. రా. శ్రీ, పి
యన్. రావుగారిచే ప్రాదరబంధు అట్ట చేయబడును.
ఆంధ్రజేతమున ప్రఖ్యాతికెక్కిన రంగస్థలము
రేట్లు:—రిజర్వుడు త 2.0-0 లు, కుప్ప 1.0-0, తెంతి 0.8-0
కాప 0.4-0, శ్రీలక్ష్మ ప్రత్యేకస్థలము 0.4-0
పయయానుకూలముగా రేట్లు హెచ్చించబడును.
మాతులపాటి పున్నయ్యచౌదరి,
కార్యకర్త.

భద్రనవ్యాపనము
భద్రనవ్యాపనము గూర్చి ఉపసంఘమువారు తమ
వేదికను ప్రతిపాదించిరి. దాని ననుసరించి శాస్త్రీయ సంఘమువారు
త్వరలో ఆచరణ లోనికి తీసికొని వచ్చెదమని భారమంతయు
వారిపైనిది చునము వారికంటె యెదురుదూరము చున మాంత్వ
మునే జెల్లించెను. ఈ భద్రనవ్యాపన పరిష్కారించుటకు
గ్రామములందున్న ప్రతిజాతీయ సంఘమును తన బాధ్యత
తెలిసికొనిన అంత కష్టసాధ్యము కాదు. విస్తారము గ్రామము
లలో శతశాతమువారుగలరు. వారలకు తగు భేదభేదములను
ప్రస్తుతము నేయు విభేద నూలును విడచి చునకు తోడ్పడుటకు
వారు వెనుకీ జరుగరు. గ్రామసంఘములు ఆయా గ్రామములలో
కాటా 1 కి వది రూపాయలు చొప్పున నూతన కాటాలు సమ
కూర్చి ఒక వెయ్యిరూపాయలు మూలభవముతో కార్యక్రమ
మును సాగించుటకు ప్రయత్నించిన మన గ్రామములలోనే వదికి
నేనుకాదు ఇట్టి తయారుచేయుగలుగుదును గదా. గ్రామము
యొక్క కొన్నిత్యమును బట్టి మూలభవమును హెచ్చించి గాని
నతగ్గించి గాని ప్రతిగ్రామము అట్లు పని చేయుటకు ప్రోత్సహించి
చుచున్నాము వదేవత పర్యాయములు పెల యిచ్చిన పరాధీన
తను త్వరలో తొలగించుటకు విలుకలుగును గదా ముది దొర
కని తాలూకాలలో ఆ గ్రామసంఘములు కొలిన తాలూకా జిల్లా
సంఘములు కొగిదుదిని వారికి సత్త యిచ్చేసి ప్రోత్సహించకపోవు
ను. విరుద్ధముగా భారతదేశ వుండేదని అనేక పర్యాయములు
చుచున్నాము హెచ్చించితిండు చునకు సామర్థ్యమును భయ
కొన్నావామనునది రాష్ట్రపతియొక్క ఒక్కరాష్ట్రీయ సంఘ
ము చేయునని నమ్మి ఆ భారమంతయు ఆ సంఘముపై నిది చున
మప్రభుత్వమై యుండుట శుద్ధ అనివార్యము. మనకే క్రింది పట్టి పని
చేసి క్రిందిమిచ్చిన సహాయము వైసంఘములను కొలిన కొర
తమను గాని చునము చేయగలిగిన విధానక పనులను గూడా
వది వారికంటె చేతులు నలుపుచు కూర్చుండుట చున భీతికమునే
జెల్లించునుగాని చున కార్య కూర్చుండును జెల్లించునా? మీ
కు నిర్భయముగా అభిమానుమున్న, శాస్త్రీయము ఒక కనువరుడు,
చున జెల్లుబడి డబ్బుకు నమ్మములేదు గదా. విస్తారము లాభము
తీయక కొద్ది లాభమును గూడా మీరు పొందవచ్చును. మా గ్రా
మమున ప్రస్తుతము వెయ్యిరూపాయల మూలభవముతో వదిస్తూ
స్వకే తంతం ప్రక్రియలను చున శీలలో ఒక సంఘముకా
పించబడినది. త్వరలో ప (పాంధి) చునకు పుకరములు సమ
కూర్చబడుచున్నవి. కావునము ప్రభుత్వము తగు శ్రద్ధతీసికొ
నిన ప్రతిగ్రామములోను ప్రారంభించుటకు ప్రణాళిక ప్రజను
త్తించెదరు. మిద్యప్టిని రాష్ట్రీయ సంఘమునుండి త్రిప్పి ఆపని
వారికే విడచి గ్రామములలో తగు ప్రయత్నములు చేయవలయు
నని జిల్లాతాలూకా సంఘములనున్న ప్రతిగ్రామము తన భర్త
మును శీలచేర్చుభారము తన వైకలదని నా సోద గ్రామ
వాసులను గట్టి దీక్షతో పని ప్రారంభించెదరు గాక యని
కోరుచున్నాను.

సంఘములు, కొన్ని చార్త
నిలయుంబునకు సీత వనరు
చునయమై ప్రభుత్వము
ప్రయత్నము
చున లోకానికి
చున సహా
చున వార

శ్రీ.
య.

చు
గా
మా
కాని
పులను
ము ఈ

మూడువరకు
చున విశేషత్యము
నెల ఒకటికి యిచ్చ
చున వాయిలు భిర్చు
చున విద్యులు కొనుట
చున రద్దు కాబోవుచుండగా,
చున శీల కంట్రాక్టురు కం
చున కొన్నను, వారివద్దనుండి
చున ఉండలేదు. యిది వనా
చునను వనాలుపతచ

చునగాని యూనియన్ గా
తర్పు నిమిత్తము సామ్యు
ప్రస్తుతు. ఈలోపుగా తిరిగి
చునను జరుగుచుండునేకాని,
చునను నిర్ణయించలేదు.
చున, నిసిగియున్నాడు. చున

జగద్గురు స్వామి శంకరాచార్యులు

కలకత్తాపాదుల కుపస్యసించుట

బీదక మైదానము

గత శుక్రవారము సాయంత్రము 5 1/2 గంటలకు జగద్గురు స్వామి శంకరాచార్యులవారు (కారదాపీఠాధిపతులు) బీదక మైదానమున కరుదెంచి, చలువరాతి సభావేదికమీది వెండి సింహ ససము నాక్రమించిరి. "మహాత్మాగాంధీజీ జగద్గురుజీ" అను జయజయశబ్దములతో 5000 మందికి మైగా నచ్చట సమావేశమై యున్నవారు స్వాములవానికి స్వాతంత్ర్య బాహుగిరి.

సభాప్రారంభమున, ఒకమార్వారి మహానీయుడు హిందీ లో సుపన్యసించు శంకరాచార్యులగురించి ప్రశంసించిరి. "వేదోక్తధర్మ" మధుగంటిన దరి ఆతడు చెప్పెను. మతమును పునరుద్ధరించి స్వరాజ్యము నెట్లు సంపాదించుటకు విలువదనో బోధించుటకు స్వాములవార చచ్చటికి వచ్చియుండిరి.

జగద్గురు శంకరాచార్య స్వాములవారు ప్రారంభమున ఒక సంస్కృతశ్లోకమును పఠించి, రెండుగంటలసేపు ఆంగింగ్లేర ముగ నుపన్యసించిరి.

స్వరాజ్యశయము భారతీయమే.

స్వరాజ్యశయము ఏరోపాదేశమునుండి దిగుమతి చేయ బడలేదనియు, భారతీయులసహజ శక్తికి స్వరాజ్యశయము అను గుణ్యమైనది కాదనవారు మోసపుటాటలను బలుకుచుందు రని యు స్వాములవారు కారణసహితముగ వాదించిరి. హిందూ రా స్త్రములనుండి అనేక నిదర్శనములనుజూపుదు, అతినండి భార తదేశమునందు ప్రజాపరిపాలన ముండెనని స్వాములవారు స్పష్టీ కరించిరి. హిందువుల ఆశయములలోనే నిజమైన ప్రజాపరిపా లనము గనుకడుచున్నది. పాశ్చాత్యప్రజాపరిపాలనము కపటపు మోసము. భారతదేశములో రాజు ప్రజలచే నెన్నకొనబడు చుండెను. వారి హక్కుభివ్యముల ననుసరించి ఆతడు దేశమును పరిపాలించుచుండెను. ప్రజల కిష్టము లేనప్పుడు రాజును పద భ్రష్టుని చేయుచుండిరి. పాశ్చాత్యదేశములలో ప్రజలచే నెన్న కొనబడు పాలకుడు నిరంకుశాధిపతి యగుచున్నాడు.

స్వరాజ్యోద్యమము అరాజకమైనదిగాదు

స్వరాజ్యోద్యమము అరాజకమైనది, రాజుద్రోహకరమై నది అని ఆ డ్దేపించువారికి స్వాములవారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. "అరాజకము" హిందూధర్మమునకు విరుద్ధమైనది. హిందూ ధర్మముప్రకారము ప్రజలందరు రాజభక్తిపరులుగ నుండవలెను. అది హిందువుల విధ్యుక్తధర్మము. ఎట్టిసందర్భములలోగాని మన దేశములో నరాజకమును ప్రోత్సహించుట కిష్టపడువారుండ రు. మహాత్మాగాంధీజీ కూడఇట్టివాంఛయుండదు. కాంగ్రెసు అరా జకమును కలగజేయుచున్న దనుట కపటపుమోసము. యథా ర్థమును గప్పి పుచ్చుటకు కొందరిట్లు బలుకుచుందురు. రాజ భక్తిగిగురించి చెప్పుచు, హిందూరాస్త్రముప్రకారము రాజె ట్లు పరిపాలించవలెనో స్వాములవారు విశదీకరించిరి. ఈ సాం ప్రజాాయము ప్రకారము ఆంగ్లేయు లెంతమాత్రము రాజులని పి లువబడదగునో వాదించిరి. నిజముగా రాజు ప పాలించనవ్వడు రాజభక్తి ఎచ్చటనుండివచ్చును! రాజుకు మనదేశమునకు మే లుచేయుట కిష్టముండవచ్చునుగాని, అధికారము, లేదు మనము నిరంకుశ ప్రభుత్వముతో నిప్పుడు యుద్ధము చేయుచుంటిమి వారికి అధికారముమమెందు, అనురాగము మానవ్యము. ఇండి యన్ సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగియులు ప్రభుత్వమును జరుపుచు న్నారు. రాజకుటుంబమునకు సదుద్దేశము లున్నవి. అధికారము లేదు. ని రం కు శ ప్ర భు త్వ ము న కు అ ధికారమున్నది, సదుద్దేశములు లేవు. మన మువారిద్దరిలో నెవ్వరిమీద ఆధారపడి ప్రయోజనముండదు. మన మైనాధారపడి స్వరాజ్యసంపాదనకు యత్నించవలెను. మీరె వ్వరిని ద్వేషింపరాదు. మీకిష్టములేనివారినిగురించి తలపోయ వద్దు. ఇప్పటిఉద్యమము నిర్మాణపు ఉద్యమము, వివాదకరపు ఉద్యమము గాదు."

మీరాపూరుననము.

బీదక మైదానములో సుపన్యాసమును ముగించి రాత్రి 7 X 45 నిమిషములకు స్వాములవారు మోటారుబండిలో మీరా పూరు వనముచేరిరి. అచ్చట అనేకవేలమంది వేదియుండిరి. ఇచ్చ ట స్వాములవారు తిరిగి 2 గంటలసేపు ఆధ్యాత్మికద్వక్తధర్మము నుండి హిందూముసల్మానుల వికమత్యమును గురించి ఆంగింగ్లేర ముగ నుపన్యసించిరి. (పర్యంబు).

గాంధీ-నూతన శకము

గాంధీగారికి పూర్వము భారతదేశమున వెండ్రో గొప్పరాజకీయవేత్తలు గలరు. కాని భారతప్రజావాహుశక్తి మనముల జూరకొనినది గాంధీగారి కక్కలే. వారిరాజకీయ సిద్ధాంతము, భారత ప్రజావిజ్ఞానమున కచ్చుగ్రు డ్డినట్లు సరిపోయెను. వారిరాజకీయవిధానములు భారతప్రజా సముదాయముయొక్క గాజకీయశక్తికి అనువుగ నుండెను. ఇది కరకు గల రాజకీయ నాయకుల పలుకుబడిని వాటిపలుకుబడితో పోల్చిచూచినయెడల వారికి యేదోకొంతమంది తమ పాతీకుల యందు మాత్రమే పలుకుబడి యున్నట్లు గాన్పించును. గాంధీ గారిసంకేతమునందును, వారు స్వాతంత్ర్యసంపాదన కవలంబించు మార్గము లండును ప్రజాసామాన్యమునకు సుబోధ్యమైన విషయ మేదో యుండితిరవలయును. గాంధీగారిప్రతిభ వెలుగుటకు ప్రారంభింపక పూర్వము రాజకీయరంగమున నాయకత్వము వహించి పోరాడుచుండినవా రండరును సంవత్సరమున కాక సారిమాడెడు రాష్ట్రీయసభలందు సమావేశమైన కొన్నివేల మందినే యుద్ధోద్ధించి యాందోళము జరిపెడివారు. గాంధీ గారు వచ్చినపుడువార వాచిప్రతిభలు తిగ్గెను. వారుఅధునిక 20 శతాబ్దము తిరియుండలేదు గాంధీగారు ప్రజావిజ్ఞానమును మేల్కొల్పి లిపి లక్షలకొలది జానపదుల సుబోధింపగడగెను. తమ కాలపు రాజకీయసమావేశములందు తమఅసమానవాగ్ధిని వెల్లిగ్రుక్క ఆంగ్ల భాషలో వాస్తవముల తో సభ్యుల మన ముల వశపరుచుకొని, ప్రభుత్వవిధానమునకు, విషయవిషయిత విధిని అనుసృతులను దెలుపుచుండెడి గోళ్లేలును, మెహ తాలును దెబ్బతీయు గతతరమువారనునట్లు వోచుచున్నది. వారి శాయకత్వమున నున్న ఆకాలమెంతదూరముగ గన్పించుచున్నది. గాంధీగారి సిద్ధాంతములును వారివిధానముల విలక్షణమైనట్లును, అసిద్ధాంతములును విధానములును నిందార్మములైనను ప్రజాసా ర్థములైనను, వాని భావి నిష్ఠితి ఎట్లుండిన ను అ వి ప్రస్తుతము ప్రజాహృదయమును వశపరుచుకొనె ననుటకు సందేహము లేదు. ఇట్టిశాయకత్వము సంగీకరించినందు లనుగాను ప్రజల రాజకీయ అంధతను మనము దూరవచ్చును ప్రజల రాజకీయజీవనయోగ్యతను గాంధీగారిపలుకుబడికి కారణముగ నెన్నవచ్చునుకాని ఆయనయొక్క శాయకత్వమును పలుకుబడిని మనముగా దనజాలము భారతదేశమును స్వరాజ్య స్వర్ణమునకు దీసికొనిపోవ విధాతచే నియమింపబడిన వాడితడే యని యొప్పుకొనక పోవచ్చును. కాని భారతదేశమునందు రాజ కీయజుర్రజ్ఞానమునుఆకాశపథమునుండి తీసికొనినచ్చి భూమిపై మా రుములలకు గూడ వ్యాపింపజేసిన ఏమనె యనవిషయమును గాదనజాలము. ఇదివరకు నే కొద్దిమంది మాక్స్ గురు రాజకీ య విషయక చర్చలు వీరు రాజకీయములందు ప్రవేశించినవారిత ప్రజాసామాన్యము సాత్తుగ మారెను. ఇందులకు వారికి కృతజ్ఞ తను దెలుపవలెను. గత మూడువత్సరముల నుండి ము దేశమం దంతటను వీరుప్రవ్యసించునపుడు జరుగుచున్నదంతయు లగు సభ లును, వారు ఏర్పాటులుజేసి జయప్రథముగజరిపి వారతాతము లును ప్రస్తుతము జరుగుచున్న కద్దరప్రచారమును ఇదివరకు ఏక కాలమునందుగాని ప్రత్యేకవిషయ సందర్భములను వెలవెల బార జేయుచున్నవి. ప్రజలను నిర్బంధ పెట్టినయొ, సంఘబహిష్కారము గావించెదరని భయపెట్టినయొ మతనమ్మకములు, మొదలగు వానిచే బెదిరించినయొ వారి ప్రయత్నముల వలన గల్గిన ఫలితములను యెంతటిగొంచుకొనించినను ఫలితములు గల్గిన నను విషయమునుమాత్రము మనము గాదనజాలము. ఇదివరకు ప్రజలయందు రాజకీయజీవితము జడ త్వముకొండెను. ఇప్పుడు సజీవమైన ప్రజ్వలిల్లుచుండెను. ఇంది గాంధీగారి కార్యఫలము. ప్రజలలో కాళ్వతముగ నిజమను నిలు చునో గాంధీగారు రాజకీయరంగమునందున్నంతవరకే నిలచునో అని వేరవిషయము. కాని ప్రస్తుతము ప్రజలలో రాజకీయజీవ నము చురుకుగా నున్నది. గాంధీగా రేమిచేసినను ఏమిచేయక జోయినను రాజకీయములందు అందు ముఖ్యముగా వారిరాజకీయ ములందు కాలవరకు ప్రజల కుత్సాహము గల్గించిరి.

గోళ్లే, కిరోజిమా మెహతా గార్ల రాజకీయతత్వముల తోడను రాజకీయ విధానములతోడను సరిపోల్చి చూచినప్పు డును, పరివర్తనములకు పూర్వము ఆతివాదుల రాజకీయములకు బోల్చి జూచిననుగూడ గాంధీగారి రాజకీయ సిద్ధాంతములును విధానములును వానికి కొంతమైన వెనుకబడవు. గాంధీగారు 20 శతాబ్దము తమ ఆభివృద్ధికొరకు మారుకొన నెంచు మితవారు లను ఆతివాదులగు జాతీయవాదులనుగూడ రంగమునుండి వెను కకు ద్రోసెను. గోళ్లేగారికి గాక అరవిందుని గూడ ప్రజా

గౌరవమునుండి దొలగద్రోసెను. అతివాదుల రాజకీయా దర్శ ములు మితివాదుల రాజకీయాదర్శములకంటె ఎక్కువగ మా త్రముండెను. మితవాదు లధినివేశస్థానమును గోరెనయెడల సతి వాదులు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును గోరి ఆతివాదుల రాజ కీయచర్యలకు పట్టునదేశమునుండి యొసపు దెచ్చుకొనిరి. ఆర్థిక బహిష్కారము, జాతీయము, రాజకీయపు బండిపోటులు, బాం బుల సిద్ధాంతము మొదలగునవిన్నియు విరోధా విప్లవకాయల నుండి గ్రహించినవే. 1907 సం. యుగాంకిరు ప్రతిఘటించి ఈ క్రింది విషయముల జరిపినయెడల ఆకాలపు స్థితికి 40 కాలపు స్థితికి నెంత వ్యత్యాసము గలదో గమనింపవచ్చును. "ఓడ్డోడి దేవతా! నే నీదినమున నిన్న పూజించుచున్నాను. మాకు సహ యువుగము! నీవెంతకాలమును పుష్పమునండు చీదపురుగువలె దారియొండి మాదేశపు సత్తారనంతను పీల్చివేచితివి. రమ్మ; తిరిగి దేశమునందు సంగ్రామకామూహలమును పునర్జీవింపజేయు ము. భారతీయులు తిరిగి నిన్నా రాధించినయెడల వారు ఆయంధ ములకు గావలసిన ధనమును సంగ్రామమున కవసరమగు తైరన సాహసములునుగూడ నొసంగెదనని నీవాదినమున నాకు వాగ్దాత మొనర్చితివి. నిన్నీ దినమున నేనారాధించుటకీయే గాజము." దీనికిని, అహింసామాత్రము, కాట్ల సిద్ధాంతము, దౌర్జన్యరా హిత్య అసహాయోద్యమమునకును మధ్య వీర మెంతదూరము చనుదెంచితిమి! అప్పుడు జాతీయవాదుల సిద్ధాంతములును మా ర్గములును మితవాదుల సిద్ధాంతములకంటెను మార్గములకంటెను ప్రజారంజకముగ నుండెనా? తిరుగుబాటుదారుల యుద్ధము మెంతమాత్రమును ప్రజలసమ్మతిని దానికంటె సధికముగ బడయ లేదు. బెంగాలు, మహారాష్ట్రము, పంజాబు మొదలగు పెద్ద పెద్ద పరగణాలలో ఇంకువలన కొంతవరకు మార్పులు గలిగిన విషయము సత్యమే. కాని ఏవో కొన్నితరగతులవారిలో కొంత మంది మాత్రమే ఈ విప్లవోద్యమమున జేరిరి. ఈ యుద్ధ్యమము పట్టణములందు మాత్రమే ప్రాకెను. ఈయుద్ధ్యమముకొట్లగొలది గల జానపదులను సమీపింపలేదు. గాంధీ యుద్ధ్యమము జానపదుల రాజభక్తిని వివేకింపయందు దెచ్చుకొనెను. ఈ జానపదభారత దేశమే ఇప్పుడును ఇకముందును ప్రధానపాత్ర ఖరించునది. గాంధీకి పూర్వము విప్లవోద్యమమున వేలకొలది జేగ గాంధీ యుద్ధ్యమమున కొట్లకొలది జేరి గాంధీ యుద్ధ్యమము కొనసాగింప ప్రమాణము లానర్పించుండిరి. గాంధీ యుద్ధ్యమము జాతీయో ద్యమమీదనితో పోల్చిన యెడల విప్లవోద్యమమొక తరగతివారి యుద్ధ్యమముగ దోచును. (దెలుతీ ఎక్స్ ప్రెస్సు)

నోటీసు

గుంటూరు డిప్రీట్ల తెనాలితాలూకా కలేవరం గ్రామ కాపురములు లేటు లక్కరాజు వెంకట.యండుగారి కుమారుడు లేటు గోపయ్యగారి భార్య కాయమ్మగారికి ఘమారు 9 సంల క్రిందట లక్కరాజు కనకసుందరంగారి ద్వితీయపుత్రుడగు గోపాలశావును సన్నిహితవారసుడగు లేటు అప్పారావుగారి అనుజ్ఞతో దత్తుచేసి వ్రుంటిని. సదరుదత్తు సరియైనది కావని దత్తు చ్చెల్లవేరదని దూరపువాసులలో కొందరు వాడుకపరచుచున్నం దున సరదరు దత్తతను రద్దుపరచుచు క్రమమయినవారసుయొక్క దత్తత అధికారముతో సదరు కాయమ్మగారికి సదరు కనక సుందరముగారి చతుర్థపుత్రుడగు మురహరి కృష్ణారావును వెం పుడు యిచ్చి కుందుభినామ సం వైశాఖ బ ౬ బుధవారము కలేవరంగ్రామములో దత్తతయను ఉపనయనమును చేయడ మాను. (108)

లక్కరాజు కనకసుందరం, కలేవరం, (చుకాం) దోర్నకల్.

అహమ్మదాబాదు సభలు

ఇందు అహమ్మదాబాదు పురచారిత్రంబును, దేశీయసభా మందిర రమ్యంబును, తాత్కాలికాధ్యక్షు లగు హాకిం ఆజ్మల్ ఖానుగారి గంభీరోపన్యాసంబును, భిలాసతు సుమన్యయు, సహాయనిరాకరణతత్వంబును, గాంధీ మహాత్ముని సంపూర్ణోపన్యాసంబును, చిత్రరంజనదాసు, వారి సతీమణి యొక్క యుల్లేజంబు లగు సందేశములను, వేల్పు యువరాజుగారి చక్కగ ముద్రింపబడినవి. వేల ప్రతి 1-కి రూప 0-4-0 50 ప్రతులు రూప 9-0-0. 100 ప్రతులు ,, 18-0-0 5 అజాల చీట్లు పంపినవారికి పుస్తకము బుక్కుపోస్తు ద్వారా పంపబడును. [939-3541] ములుగు-వెంకటరమణయ్య, సర్కిలుపేట, బందరు.

నిరుపమాన గాంధీమహాత్ముడు

నిర్బంధానంతరమతోపన్యాసము

రెవరెండు హోమ్ము

(నిన్నటి తరువాత)

అంగవస్త్రధారణము

అంగవస్త్రమును గూర్చిన ప్రతీతి విషయము మనమున కంత నజ్ఞునట్లున్నది? గాంధీ యొక్క శత్రువు నెవనితోనైనా అణుననుగూర్చి మాటాడుము. వెంటనే ఆయన అంగవస్త్రధారణమును గూర్చి చెప్పి అది గాంధీయొక్క వెత్రిమతత్వరకరక నిదర్శనముగా చెల్లును. ఈ అంగవస్త్రమును యేమి? కొలది మాసముల క్రింద నిరాకరణోద్యమకార్యక్రమములో గాంధీజీ తన వస్త్రములను బహిష్కరించి, ఉన్నవానిని వాశముజేసి, కాక లసిన బట్టలను యింటిలో రాటముమీద నూలుతో తయారు చేసికొనకతనది తప్పెను. ఈ అజ్ఞకు విధేయులైనవో బీదవారలు ముఖ్యముగా చూడవలసి, వారలకున్న కొలదిమాత్రపు గుడ్డలను పొంతులను నింపింబరులగుదురని నశ్చిరపాతము వ్యాపించెను. వెంటనే గాంధీ యొక అంగవస్త్రమును మాత్రము ధరించి తన మార్గములగుండెను పట్టణములలోను సభలలోను ప్రత్యక్షమగుచుండెను. ఇంతకన్న పెక్కుదూర కార్యద్రవ్యము ననుభవించువారని ఆయన జూపుటకై అటులజేసెను. ఆయన కార్యక్రమంతయు జూత మానవాళితో గలసి అనుభవముల బొందజాతులయి స్వతుల గాన్పించును. ప్రజలాయనను జూచినపుడు, వాముకు తన గాక స్నేహితుడుగను, సోదరుడుగను, అన్ని విషయములలో తమతో తామువానిగను కనుగొనెదరు. అయితే ఆయనను జైత్రపురముగ మాత్రముగౌరవించెదరు.

ఆయన స్వార్థకాహిన్యము.

కొడి దేశములలో నిట్టి సంబంధము గల గాంధీజీ మరెవ్వరు నుగణము గలదు. ఆయన స్వార్థకాహిన్యము, త్యాగము, కష్టానుభవ సాహస్యము నిరుపమానమైనవి. ఆయన తన జీవిత ప్రధమభాగములోనే, తెలిసి కష్టముల బాధనూత్రమును గనుగొనెను. ఇతితలను బట్ట పెట్టుటచేగాక స్వయముగ కష్టములను ప్రపంచాధిక్యము మాఁపునకు గల్గినను తీర్చుమును ఆయనగ్రహించెను. దానిని బొందుటకై ఆయన జీవితమంతయును ఇతరులు బొందెను. ముందు ఆయన తన ఆస్తిని, సంఘగౌరవస్థానమును, వృత్తిని, తనతోడివారలలో గలసియుండుటకు ఆటంకమగు ప్రతి వానిని తదలివేసెను. స్వంత అలవాటులలో ఆయన యోగము తగ్గవలసివచ్చెను. సంస్కర్తక పనిజేయునపుడు అన్ని కష్టములను ఆయన ధములవలె తీర్చుకొనించెను. శత్రువు నే మాత్రమును అంకక నెదుర్కొనెను. దక్షిణాఫ్రికాలోను యిండియాలోను నాలుగుసార్లు నిర్బంధించబడెను. ఇనపు మూడవ లాఠునను మూడుసార్లు కొట్టిరి. ఒకసారి మురికినీటి తూములో చచ్చినవానివలె బదలొనిరి. ఆయనకు కొరడాదెబ్బల తాళలు గలవు. శత్రులకు గొలుసులు వేసి తెరసాల తలపులకు కట్టినగుడ్డలగువు పెంట్లుపాటగారుజేప్పినకట్టెభవములకన్న గాంధీ యెక్కుదూర కష్టముల బొందెను. “మానవు డనుభవంప తలసిన అగ్నిపరీక్ష లన్నింటికీ తోడైతిరి” అని ఆయనయే జెప్పవలసి మన్నాడు. దీనికంతకును కారణము ఆయనత్యాగమును జీవితధర్మముగను, యధోపాధ్యక్షగను స్వీకరించి యుండుటయే. భారతీయులు తమవాయకుని యెండికృశించిపోయిన జేహమును జూచినపుడు యీత్యాగభావమునే గనుగొనెదరు. ఆయన జేకములో నేభాగము నుడున్నను తీసివే వారు భావకముంచుకొనెదరు. అట్టిపురుషోత్తముని ఆయన యనుసరులు పూజించ వలయునంద, మరలనిర్బంధించి, కారాగారములో బెట్టిన ప్రభుత్వము యెంత తెలివితక్కువదో యూహించువు.

ప్రేమావతారము

గాంధీ కార్యక్రమములో నిరంతరము జేప్పినవాని యన్నిటి కన్న మహత్తరమైనదగు ప్రేమ ఆయన జేహమంతటను వెల్లి విరియుచుండును. ఇప్పుడుగాని మరొకప్పుడుగాని భారతీయులకు తొలినరె మానవాళియగుట ప్రేమయే దయయు గలవా తప్పదును గాన్పించదు. కోపము, అసూయ, అక్రోశము, శ్వేషము యివి ఆయన హృదయము నుండి తొలగిపోయినవి. అచట, తనతోడి వారియెడ గల, ఒకదానినొకటి

రసము దప్ప మరెవ్వరితో గాన్పించడు. ఆయనకు తోడివారలనగా ప్రపంచములోని జీవజాతి యంతయును జేరినదే. గాంధీ భగవంతుని తలనే మానవమృత్యులను లక్ష్యము జేయుదు నట్లు వారై నను తెల్లవారైనను ఆయనకు వారియెడ ఒకవిధమైన ప్రేమయే. హిందూమహమ్మదీయులకు గలపోరాటము నంతరింప జేసి వారిలకు సహావరణభావము గలుగజేసెను. మతవేత్తలవలన కొన్ని ఉపయోగములున్నవి ఆయన గుర్తించుచు స్వయముగ నెట్టిభేదముల నుంచుకొనెను. బ్రాహ్మణులను, అస్పృశ్యుల నున్న ఒకచోట గూర్చుని భోజనము జేయునటుల జేయెను. శత్రువులకు ప్రేమింపుడు అను యోగక్షేత్ర కిధారము గాంధీ గారి దగుటచే, ఆయన యింగ్లీషువారియెడ గూత సద్భావమును గల్గి యుండును. “ప్రతి జాతి ప్రజలను నే ను ప్రేమించెద నని యు, వారిమై త్రిజాతు కావలెననియు వారితో చెప్పెను” అని ఆయనవలెకొలది సూతులు పలికెను. దక్షిణాఫ్రికాలో ప్రాణములు జీవు ప్రయత్నించి నపుడు ఆయనచారిత్రమునుగూర్చి యోచింపుడు. బైద్యశాలలో తుర్రు మానస్సు మైయున్నపుడు గూడ తన నెదుర్కొనినవాని వై చక్యదీసికొనుటతనది ఆయన లక్ష్యమనించెను. “నేనాయన నేలబాధింపవలయును, శిక్షించవలయును. ఆయన సరియైనవానిని నెవనినజేసెను; పరి యుగొనినవానికి ప్రాణముల తగించెను. నాకాణనయందు విశ్వాసము గలదు. నేనాయనను ప్రేమించి నామార్గమునకు త్రిప్పెదను” అని ఆయన చెప్పెను. ఆయన అటులనే చెప్పినటుల జేసెను. కొలదిమాసములలోనే గాంధీ నెదుర్కొనినవాడు గాంధీయొక్క తుమాపణకైచే మారిపోయి యునునరు డయ్యెను.

అమృతవన విషాదములకు కారణభూతుడైన డయరు నేననియెడ గూత గాంధీజీ ధీరభావము గలదు.

“నే నాయనతో సహకారము జేయవలయు; ఆయన యధికారమును గుర్తించిజలలకుజుడగాజాలను. ఆయనను ఆయన భర్తముచే బాధపడుచుండెనని ఆయనవక్కనద్దకు వెళ్లితొక్కమునకు వచ్చుకరకును ఉపచారముజేసెదనని గాంధీజీచెప్పెను. ఈయనకు శ్వేషముగిగాని, పగ తీర్చుకొనుటగిగాని అటు మాత్రమైనది. ఆయన ప్రేమయొక్క మూర్తిభావము. ఓర్పుతో కష్టానుభవము బొందిన యాతినరసవత్సరములలో ఆయన యేమని జేసినను, అయనచెప్పిన యామాటల కనుగుణముగ నుండెను. “కోపము వలన నే కా ర్యము ను గా కు. నాస్తికత్వము ను ఆస్తికత్వము జే జ యిం ప వలయును. అసత్యమును సత్యముచే నెదుర్కొనవలయును. కత్తిరియొత్తలను, వికాలవృద్ధులతో నిరాదరణకర్తవ్యముతో నెదుర్కొనవలయును. భయానకవాతములను ధైర్యముతో నెదుర్కొనవలయును.”

సర్వప్రతితి

ఇట్టినుగుణములు గల్గియుండుటచేనే భారతీయులు ఎప్పుడును గాంధీని భావమునందుంచుకొని భక్తితోనుందురు. ఈగుణకాళిలనె ఆయనకును, ఆయనజేయు కార్యమునకును, ప్రపంచప్రతితి గల్గినది. గాంధీ ఆధ్యాత్మికజీవితసాధ్యములను బాగుగ గ్రహించెను. నిరుపమానమగు శిక్షణముచే ఆయన ఆ తత్వ భగవత్తత్వమును బొందగల్గెను. సత్యత, త్యాగము, ప్రజాప్రేమ యీగుణములు గల గచ్చా ర్థకు తిట్టివారు జేయుసంకల్పముల కొకసారియో తెందుజేరి సంతకర్తవ్యముల కొకసారియో జన్మజెల్లెదరు. అట్టి వారిలో గాంధీ యొకడు. ఇప్పుడు నే డాయన జైతులనున్నాడు. అట్టివారు ప్రపంచములో వ్యాపించుటకు జేయగల్గియున్నారు. ఒక జీవనముగాని, గాంధీనిగాని నేర్వచ్చునుండుటకు సహింప జాలని సంఘము జీవించుటకు తగినదిగాదు. ఈపనితలన నది అప్పుడే నాకమండుటకు కానింపబడినది.

సాత్వికనిరోధసిద్ధాంతము

గాంధీయొక్క పూర్వప్రతితి, సాత్వికనిరోధసిద్ధాంతముచే గూడ గల్గెను. సాత్వికనిరోధమనగా కీడుజేయువానిని తొంగి

యొందుటగాక, తుర్లనుని ఆత్మ బలము చే జయించుట యని ఆయన చెప్పెను. ఈ నిగ్రహసిద్ధాంతము శిశువువగవారలలో వెట్టి సాంఘిక జీవితములో గొప్ప సంస్కరణముల దెచ్చి, విజయము గాంచినవారిలో గాంధీయే ప్రప్రథముడని నేను జెప్పుచున్నాను. ఈసిద్ధాంతముచే రాజకీయ అర్థిక సంస్కరణములు జేయవచ్చు నని, న్యాయము, దార్మికు గారలవలె గాంధీయు, మానవచారిత్రములో నూతనశకము వారంభముజేసెను.

ఇదివరకు సాత్వికనిరోధము రెండుకి వుద్దకలలోబని జేసెను. మొట్టమొదట అది ప్రత్యేకవ్యక్తిగిగాని, తన అక్కడ క్కడ కొన్ని వ్యక్తీసమాహములకు గాని నియంత్రయబడెను గొప్పనిగ్రహపరులను ప్రపంచవిభాగ్యులునగు జీవన నెంటు ప్రాంసిను, విలియం లాయరు గారి సను, హెన్రీ డేవిడ్ థో, లి యో టాట్సన్ యి గార లు ఈ సాత్వికనిరోధమును తమ జీవితములలో వాడరించిగారి సంఘ మంతయు ననుసరించునటుల జేయలేదు. అప్పుడప్పుడు నిరోధము జేయగూడదను తద్దత్తినెన్ని తొప్పెద్ద స్త్రీపురుషసంఘములు నిర్మించబడెను. మొదటి రెండు కత్తాబులులలో క్రైస్తవులును, తేలారీ, బాత్మెన్సు, ఆఫ్రికన్సును నున్న గాకల తెగలును, శ్వేతరు నున్న గాకల మతసంఘములును యందుకు నిదర్శన ములు. ఇతిటాల్టాయిసంఘములవలె, స్వర్ణంత్రముగను ఆక్వా పేక్షరేక నుండెడివి. అని శ్వలాభాపేక్షరేక జీవించెను. అందు వలన వానిని నిదర్శనముగా మాత్రము గైకొనవచ్చును. సత్యాగ్రహము ఏమిజేయగలదో కొలదిమాత్రము తెల్పు నేగాని, సాంఘికసూత్రముగ నెట్టిపనిజేయునో తెలుజేబాలవు.

రెండవ కష్టము వెనుక యీ సాత్వికనిరోధ సిద్ధాంతము ఆకుమ్మికజీవితముతో సమానముగ తలంపబడెను. మత్య సంకల్పములలో నెంటు ప్రాంసిను అనుసవ్యాసి, ప్రపంచమును తదలి బింటిగను శిష్యులతోను ప్రత్యేకముగ నుండుటకు వెదలి పోయెను. ఆధునిక కాలములో టాల్టాయి నిజమైన గొప్పసత్యాగ్రహపరుడు. ఆయన కుటుంబమును, జేకమును, మతమును వదిలి సత్యాగ్రహిత జీవించి కుదకు బింటిగ చచ్చుటకై పారి పోయెను. బీరలు తమవ్యక్తి జీవనములో పవిత్రముగ నుండెరి అన్ని యుగములలోను సత్యాగ్రహపరులు, అంతశ్శుద్ధియు, సంపన్నతయు బొందియుండిరి. గాంధీ సను వంటి వారు తప్పు వారు ప్రపంచములోని జనముతో సంసర్దముగలి గుగుణ సంపదను బొందిరి. అనుభవమునుబట్టిబాడ సత్యాగ్రహపరుడేమియును లాభము ను జే కూర్చు లేదు. జీవిత సమస్యలను మాత్రము పరిష్కరించెను. టాల్టాయి చరిత్రలో పూరచారిత్రుడు. ఆయనను ఆయన ఆధునిక కాలములో సంఘముకు దుస్సహాయులగు సమస్య జేమియు పరిష్కరింపక జోయెను.

ఈ రెండు ఆటంకములచేతనే, సాత్వికనిరోధ సిద్ధాంతము, ప్రస్తుత వాజ్మ్యసమస్యనుగాని, అంతర్జాతీయ సంగ్రామముగాని పరిష్కరింపజాలకున్నది. అది ఒకవ్యక్తి ప్రత్యేక విషయముగ మంచిదిగా వచ్చును అందువలన సంఘభాగ్యతను లొలగించుకొనకచ్చును. అయితే అందువలన ఉన్నదున్నటుల పనిజేయు వాని జేమియును లాభము లేదు. ఇప్పుడు గాంధీ చూడుడు ఆయనది క్రొత్తనిరోధమార్గము. ఆయన యిప్పటి యుద్ధమునును ‘చెడుగును నిరోధింపకద్దు’ అను సిద్ధాంతము వైసి నడుపుచున్నాడు. ఈ కార్యక్రమమువలననే యీమాతన నిగ్రహసిద్ధాంతము వల్లనే సాత్వికంత్వ సంగ్రామ పద్ధతిగ గైకొని గాంధీ అనుభవజేవద్దము జేసెను. ఆహింసతో ప్రారంభించి పిదప ఆయన అసహాయోద్యమ నూత్రములకు జనెను. ఇతికైకి ముఖ్యముగ కృత్రికసిద్ధాంతముగ గాన్పించును. ఇందువలన యింగ్లీషు ప్రభుత్వముతో సహకారము తలదనియు, బహుమాన సత్కారములు బొందవలదనియు, కోట్లల కెక్కవల దనియు, పాతకాలలకు పిల్లలను పంపవలదనియు, యింగ్లీషు సరకులను కొనవలదనియు, పన్నుల చెల్లింపవలదనియు, న్యాయ నూత్రముల గుర్తింప వలదనియు బోధజేయును. అయితే యిందు వలన భారతజాతీయులొక్క సంపత్తి, స్వేచ్ఛభాగ్యమును స్థిరపరచుటయు, రాజకీయముగను అర్థికముగను స్వర్ణంత్రముగ నుండు సంఘమును నిర్మించుటయు జరుగును. గాంధీ యిప్పుడు తనప్రజలకు తమవని తాము జేసికొనవలసిన దనియు, తమవ్యవహారముల తాము జూగుకొనవలసిన దనియు, తమ విద్యాలయముల తాము నిర్మించుకొని పోషించుకొన వలసిన దనియు, యీవిధానము కలన విజేత పాలకులకై కష్టముల దెచ్చినను, శ్వేషములకు తన సహనముతో నుండవలెననియు బోధించుచున్నాడు. అనోన్యతనేక జేసియు, మిగులు క్షమించియు

గాంధీ మహాత్ముడు
సి. ఎఫ్. ఆంధ్రాసు
కామన్సునభిలా ప్రశ్న

ఒక ఇంగ్లీషు పుస్తకము దీక్షింది వివరములు ప్రకటింపబడినవి:—

సర్ ఛార్లసు యేటుగారు చరిత్రులుగారి నివిధముగ ప్రశ్నించిరి: తూర్పు ఆఫ్రికాయందు భారతీయుల పతనమున ఆంధోళనమును సలుపుచున్న ఆంధ్రాసు గా కటికల గాంధీగారిని సందర్శించి తూర్పు ఆఫ్రికా పరిస్థితుల విషయమై వారి అభిప్రాయము వైశాఖనివిషయము మీరు గమనించివా? తూర్పు ఆఫ్రికాయందు దిట్టి ఆంధోళనము సలుపుట ఎంతమాత్రము ఉచితముకాదనియు అట్టివా రాజేమునకు పోరాడవనియు మీరు ఉత్తరువు లిచ్చెదరా?

చరిత్రులుగారిట్లు ప్రశ్నలైతర మొసంగిరి:—ఈ సందర్భమున గాంధీగారిని ఆంధ్రాసుగారిని జరిగిన ఉత్తరప్రశ్నలైతర వివరములు నా కందినవి. ఇతరజేశస్థులు తూర్పు ఆఫ్రికాయందు ఆంధోళనముసలుపుటకు కొన్ని సంఘములను స్థాపించి యున్నారను విషయమునకు సంబంధించిన వివరములను నాకు గౌరవసభ్యుడు తెలియజరిచినచో వానిసలహాలను గురించి నేను చక్కగ ఆలోచించెదను.

సర్ ఛార్లసు యేటుగారు:—తూర్పు ఆఫ్రికాయందు మనకు కల ఇబ్బందు లన్నియు భారత జేతమునందు గాంధీగారుసలుపుచున్న ఆంధోళనమునకు ఫలితములుకావా?

చరిత్రులుగారు:—భారతజేతము నందలి ఆంధోళనమువల్ల తూర్పు ఆఫ్రికా ఆంధోళనమునకు కొంత ప్రాణము కలిగింది.

సర్ ఛార్లసుగారు:—భారతజేతమునందు గాంధీ గాత విధమున ప్రభుత్వమువాచే అదీరింపబడుచున్నారో అదే విధమున తూర్పు ఆఫ్రికాయందు అదోళన పడుటకూడ అదరింపబడుదురా?

చరిత్రులు:—స్థానికాధికారు లీ విషయమై ఉత్తరముగ ప్రకరింపబడినది నేను నమ్ముచున్నాను.

కలనలు వెడ్డెవుడుగారిట్లు ప్రశ్నించిరి:—భారతజేతము నందలి ఆంధోళనమువల్ల ఆంధోళనమును, కన్యాాయందు సమాన హక్కులుకొరకు భారతీయులొనర్చుచున్న ఆంధోళనముతో గౌరవసభ్యుడు పోల్చుచున్నాడా?

చరిత్రులుగారు వెనకటియక ఇట్లు ప్రశ్నలైతర మొసంగిరి:—నేజింగిని ప్రశ్నలైతరమువల్ల గౌరవసభ్యులకు సత్త్వి లట్లు కలంచుటకు ఎంతమాత్ర మవకాళములేదు. ఇది కేవలము పోరాటము.

గోహత్యనిషేధించుట

కంగరాష్ట్రమునందలి ఫరీదాబాద్ మునిసిపాలిటీవారు మునిసిపాలిటీ హరిపాలమునకు లోబడిన ప్రదేశములందు గోవులను చంపుటను నిషేధించుటకు తీర్మానించిరి.

భిల్లుల తిరుగుబాటు

ఇటీవల సింగ్ పాసంస్థానమునందు రోవార తహశీలురుచేరిన భిల్లులు నేలకొత్తు అధికముగ నున్నవనియు, పన్నుసమాలాచే యువారిదుండగములు దుర్భరముగ నున్నదని చెప్పుచు పన్నులను చెల్లించుట నిరాకరించిరి. వారిపై వైశాఖ్యగులు తగు చర్యలు పుచ్చుకొనిరి. భిల్లులు పన్నులను చెల్లించుటకు అంగీకరించినయెడల వారికప్రతిభా ములకించి విచారించుటకు దర్బారు వారు అంగీకరించినయెడల తెలియుచున్నది.

వ్యయనిర్ణయసంఘము

భిల్లులను తగ్గించువిషయమై తగు సలహా లొసంగుటకు విచారణసంఘము నొకదాని నేర్పరుపవలయునని ప్రభుత్వము వాతీర్మానించి అందులకు ఇంచితపు ప్రభువుగారి అధ్యక్షులుగ నియమించిరి. ఈ విషయమై బెంగాళీభృతిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—

ప్రసిద్ధిచెందిన భారతీయులను ఈ విచారణసంఘమునందు సభ్యులుగ నియమించుట అవసరము. సర్ ఇబ్రహీం రహీంతుల్లా, సర్ కెనస్వామిఅయ్యార, సర్ విశ్వేశ్వరయ్య, తలారు, భూపేంద్రనాథ బానుచున్న గు అనుభవజ్ఞులు సంఘాధ్యక్షులుగ సంఘము ఉచితము. ఇందితా ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన ఆర్థిక విషయములందు బానుగారికి చక్కని అనుభవము గలదు. వానిని సంఘసభ్యులుగ నియమించుట మిగుల యుక్తముగ నుండును.

మత్తుద్రవ్యముల వ్యాపారము వద్దని పోరాడుచున్నాడు. ఫ్యాక్టరీమగ్గునకు రద్దీము చేతగ్గును నుకయోగించుచునున్నాడు. గాంధీ, పాశ్చాత్యభౌతికకాంతను పోగొట్టి జాతీయవాగరకత నున్న, విజ్ఞానమును స్థాపించవలెనని ప్రయత్నము జేయుచున్నాడు. దీనినంతట ఆయన భారతాత్మజేయుచున్నాడు. ఆయన ఇందువలన తనజేతముల భావమును నిరాదంబరత్వమునను, కళమును, మతిమును, భగవత్సంగమును నిలపవలెనని గోరుచున్నాడు.

ఆధ్యాత్మిక రక్షణము

ఈ మహాసేవచేతనే గాంధీ గొప్ప ఆధ్యాత్మిక నాయకుడని నేను జెప్పియుంటిని. ఈ ఆధ్యాత్మికరక్షణ కార్యములో ఆయన ప్రాచీనతమి భేదమును కనుగొనడు. భారతదేశమును కష్టించుటలన గాంధీ ప్రపంచమును రక్షించును. తన దేశములో ధర్మాంతుచే కొల్లగొట్టుకొనువారల నాపుటచే మిగిలిన ప్రపంచముకూడ తద్విషయమును గ్రహించును. ఇదుత్తమా పాశ్చాత్య నాగరక రోముపట్టణము కిజరు శ్రభువు రోజులలో నున్నట్లు నున్నది. అస్త్రబలముచే ప్రపంచాధికారమును సంపాదించి త్రజలను, సాధనలను స్వభావమునకే తిప్పుకొనుచున్నది. వైదైత్రత అతిశయించిన కొలదిలోపల భేదము గలుగుచున్నది. రోము శాంతిములో సందర్భ నడుమున జీవనముచేసెను. తై ప్రభులు నాకన గుత్రపంచములోని నూతన జీవాధారమును దెచ్చిరి. అది రెండువేల సంవత్సరములు జీవించెను. అట్టి యీ సందర్భసమయములో గాంధీ ప్రత్యక్షమాయెను. ఆయన మాత్రము నూతన జీవధారమును లేలేకా? ఆయన మాత్రము ప్రపంచరక్షకు డనవలదా?

క్రీస్తు పునర్జన్మము

గాంధీ మహాత్ముని గూర్చియు ఆయనజేసిన పనిని గూర్చియు నేనిటుల ప్రకరించెదను. క్రీస్తుతో సామ్యము నాకప్పుడును నుద్ఘోషించుచుండును. క్రీస్తు భగవదంక సంభూతుడు. సత్యాగ్రహకార్యక్రమమును ప్రారంభించెను. భూమిలో పైతానును బోర్తొలి స్వర్గరాజ్యమును స్థాపింప ప్రయత్నించెను. అట్లే గాంధీయును. ఈయన మహాత్ముడు. ప్రేమసూత్రము నున్న, దాని నాచరణలో బెట్టుటకు సాత్వికనిరోధమార్గము నున్న ఆయన జావెను. ఆయన ఆధ్యాత్మిక రాజ్యమును స్థాపింప ప్రయత్నించు చున్నాడు. నాకు క్రీస్తు మరల జన్మించిన నను విశ్వాస మున్నచో యీ గాంధీయే క్రీస్తు పునర్జన్మ మని యుండెను. పాలు తిచ్చుటకాదు పంపి 'స్మర్తి ఆఫ్ క్రైస్ట్' అను పుస్తకములో రెండు గొప్పవాక్యములు గలవు.

“క్రీస్తు మరల జన్మించినచో ఆయన సామ్రాజ్యపాదుడు గాక పరాధీన దేశముని పుత్రునిగ జన్మించుటకుకొరదా?”

“క్రీస్తు జన్మించినచో నేత్రజాతిలో జన్మింపడు. క్రైస్తవతలు ఆయన యందు విశ్వాసము లేకయున్నారు.”

ఇదిగాంధీజేసిన భవిష్యత్తుగాదా? ఇందువలన ఆయన యిప్పుటి క్రీస్తు అని ధృవపడదా? వెనుకటివలె యిప్పుడు గూడ, క్రీస్తు యిక్కడనున్నాడా లేడోయని గాక ఆయనను గుర్తించి అనుసరించున దెవనియే కావలసిన విషయము.

నగరాభివృద్ధి-విద్యాభివృద్ధి

బొంబాయి విశ్వవిశాలయమునకును, నగరాభివృద్ధినిగల సంబంధమును వివరించుచు ప్రొఫెసర్ పాట్రిక్ గిడ్డినగారు ఒక మెమోరాండమును ప్రకటించిరి. అంతరి ముఖ్యాంశములీ క్రింద నుకవారింపబడినవి.

ఒక చిన్న పట్టణము గొప్ప నగరము కావలయునన్న తదనుగుణ్యముగ నగరవాసుల విజ్ఞానము కూడ అభివృద్ధి చెందవలెను. అట్టి విజ్ఞానాభివృద్ధి అవసరమగు కీర్తి ప్రస్తుతపు విశాలవిధానముకల్ల కలుగుటలేదు. సత్ప్రసరనపరచుట, నూత్న వృద్ధిగలవారు మానవజీవితమును చక్కగ నెరిగినవారి సంఖ్య వృద్ధిచెందవలెను. కావున విశ్వవిశాలయభివృద్ధిని నగరాభివృద్ధికి అధికమగు సంబంధము గలదు.

మద్యపాననిరోధము

మద్యపానము విషయమై పరీక్షించి తగు సలహా లొసంగుటకు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన విచారణసంఘమువారు 15 వ తేదీని పూనా నగరమునందు సమాజేమైరి. పూనా కలెక్టరు హార్నెట్ గారు ఇందులకు సంబంధించిన విషయములపైసంక్షాద్ధికారము స్థానికసంఘములకుండవలయునని సాత్వమిచ్చిరి. బొంబాయివాస్తవ్యులగు మాజిగోవిందుల గారు మద్యపానమును సంపూర్ణముగ అంతమొంది నట్లుచేయుట ఉచితమని సాత్వమిచ్చిరి.

ప్రేమసూత్రము దానిపై కాధారపడియున్న సాంఘికవిప్లవ కార్యక్రమమును ఆయన నిర్మించుచున్నాడు. పశుబలము ప్రయోగించబడినపుడు నిష్పచాయలయి యుండ నక్కర లేదనియు, మరల నాశనమునకే పశుబలమును తిరిగి ప్రయోగించ నక్కరలేదనియు, ఆయన ప్రజలకు చెప్పుచున్నాడు. దానిని లక్ష్యము జేయక అందఱును తేలి మంతిరమును గల్గి బాధానభవముచే తానిని జయింప వలయును. “ఒకనికామమును, అంతకంటె నెక్కువనికామక క్రిచేతను, కీర్తినియును, యెక్కువ కీర్తినియు చేతను, త్యాగములను, యెక్కువ త్యాగముల చేతను మన మెదుకొనవలయును” అని ఆయన చెప్పును.

ప్రేమసూత్రము.

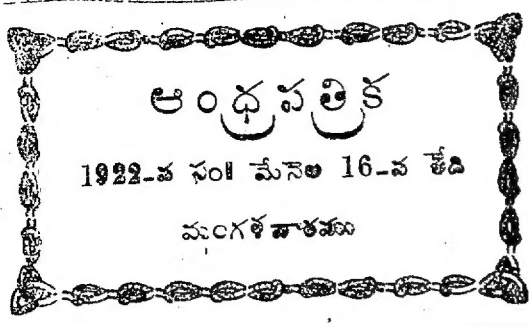
సాంఘిక ఫలితములకు యాసాత్వికనిరోధ కార్యక్రమమును ఇతరేవ్యుటయందే గాంధీయొక్క కార్యనిపుణతగలదు. అది దేశమును మతమును మిలచిపోయినది. మహాత్ముడిందు విజయ మందే నేని సాత్వికనిరోధము చరిత్రలో మొదటితూరి యిప్పుడే జీవితధర్మముగ నంతటను స్వరచుకొనవచ్చును. ఒకప్రత్యేక వ్యక్తి ఆసాధారణ కల్పనయును దూషణముపోవును. అది ఒక్కవ్యక్తికి మాత్రము అనుభవ సిద్ధము గ నుండు నను నది పోవును. గాంధీ విజయమందే నేని, సాంఘిక కార్యములకు సాత్వికనిరోధము మంచివార్తయనియు, దౌర్జన్యమునకు గడంగ నవసరము లేనేలేదనియు, శ్వేతంజ్రసంపాదన ప్రయత్నములకును, విరోధి నెదుర్కొనుటకును ‘పలము’ కన్న నెక్కువ తీరసాధన మున్నదనియు కనుగొనవచ్చును. నేను గాంధీవిజయమందే నేని, అని, చెప్పితివా? గాంధీఅప్పుడే విజయ మందెను. ఆయన యాసత్వమును ప్రదర్శించెను. ఆయన నిన్నటి దినము అరెజ్టుకుటయే యావిజయమునకు నిదర్శనము. ఈఒక్కస్వల్పమానపుడు నిజమైన ప్రేమభావముతో అన్నిటిని సహించి, అన్నిటిని విత్సించి, అన్నిటిని ఆశించియుండుట చేతనే యింగ్లాడునకు దేశభక్తులకన్న నూతన భయోధనముగ నున్నది. గాంధీతో పశుబలయుగ మంతమంది కారిత్యాత్మత్వయుగము ప్రారంభమయ్యెను.

నాగరకవిరోధి కాదు

గాంధీయొక్క ప్రపంచవిఖ్యాతికి ఒక్కముఖ్యవిషయమును జెప్పి ముగించెదను. ఆయనశ్రువులు గాంధీని పిచ్చివాడనియు, మూడువందల యేండ్లలో నాగరకమువల్ల నచ్చినదాని నంతట నాశముజేయుననియు అందురు. అనగా యిందియాలోని అనుభవములను మాయించుననియు, రైలుకట్టలదెగగొట్టుననియు, మద్రాసులోత్రములకు, ప్రతిస్పాక్రీలను బ్రద్దలచేయుననియు, పురాతనవిధముల నెలకొల్పినదియు నందురు. గాంధీయే ప్రస్తుత సాకర్యముల నన్నింటిని ఉపయోగించుకొనుటచే అటుల నాశము జేయునని అనుకొనుటకు వీలులేదు. దక్షిణాఫ్రికాలో యెదుర్కొనినపుడు దెబ్బతగిలి అనుభవంలో బ్రతికునర్చుచే నేనంగీకరించెను. ఇందియాలో నిపుడు రైల్వేమీద ప్రయాణము జేయుచున్నాడు. ఆయన యెక్కువగ మద్రాసులోత్రము నుపయోగించుచునే యుండెను.

పాశ్చాత్య నాగరకతవైదాది

ఇందియాలో పాశ్చాత్య నాగరకత పోయి, పురాతన ప్రాచ్యవిజ్ఞానము ప్రజల కలతదేతనని మాత్రము గాంధీయననది నిజము. ఇదియే ఆయనను ఆధ్యాత్మిక నాయకునిగ నేనుగుర్తించునటుల జేసెను. గాంధీ తనదేశమును జూచునదికి రెండువిధముల పరాధీనమై యున్నటుల కనుగొనెను. మొదటిది యింగ్లీషుప్రభుత్వము. ఆరాజకీయపద్ధతిని పోరాడుటకే జాతీయోద్యమమును ప్రారంభము జేసెను. రెండవది ఆర్థికసమస్య. ప్రస్తుతపు మరలచే చాలమంది కొల్లగొట్టుకొని కొలదిమంది లాభ మందుచున్నారు. బ్రిటిషు పాలనము నుండి విముక్తి యెంత యవసరమో బ్రిటిషు వర్తకులనుండి విముక్తి అంత ముఖ్యమని గాంధీయుజేసెను. ఇంగ్లీషు పరిపాలనను పోయి, యింగ్లీషు రైలురోడ్డును, యింగ్లీషు స్పాక్రీలను, యింగ్లీషు కంపెనీ లున్నచో, భారతీయులకు స్వాతంత్ర్యభావతత్వవచ్చిన నేమియు నుండదు. వారికన నానిసలగునే యుండురు. ఇందు కనిడో పాశ్చాత్యనాగరకము చావుగాని, ప్రాణముగాదని ఆయన నమ్ముచున్నాడు. మేమెన్నియో అంత్రములను సృష్టించితిమి, అవి మమ్ములను మ్రింగివేయుచున్నవి. వానివలన మేము పనికిముటకు కట్టబడితిమి. ధనకాంతిచే మోసము బడితిమి. భౌతికకాంతి యెక్కువై, నైతికాధ్యాత్మిక అతర్పణములను నేలపాలు జేసితిమి. భౌతికవిషయముగ జూచినను దానివలన కేర్తయుద్ధము వచ్చును. ఇట్టి ఆర్థిక నాశనము యేమియాలోనికి వచ్చునని గాంధీ యూహించెను. అందునీయే దానిపై దాడివేడవలెనన్నాడు. నల్లమను, సారా



వర్షనుగారి ప్రశంస

మౌనము ప్రభుత్వమువారు ఇటుల బ్రకటించిరి. "గుంటూరుజిల్లా వ్యవహారములను కడుచేర్చుతో నిర్వహించినందులకు ప్రభుత్వమువారు వర్షనుగారికి పంజనముల నర్పించెదట. లా ఆర్డరులపట్ల మరల సఖిక కారవమును నెల కొల్లుటతో వర్షనుగారు విజయము బడసిరి. గ్రామోద్యోగులలోను, రయితులలోను విశ్వాసమును పునరుద్ధరించిరి. పన్నులను చెల్లించుకుంటుకు జరిగిన కుట్రను జయప్రదముగ నణచివేయగలిగిరి. ఇందుకు ఫలితముగ సంవత్సరమున కంతకు రాదగిన భూమి సిస్తు ఏప్రిలు మాసారంభమునకే వసూలయ్యెను. వారి స్థానమున మండలాధికారమును వహించెడి రూఢిభద్రగారు వర్షనుగారికి మిగుల సమర్థతతో తోడ్పడిరి. కలెక్టరు రిపోర్టుబట్టి, దివి న్యూపోలీసు శాఖలతో గల నాతని క్రిందియ్యద్యోగులు, మిగుల పాటుబడి సత్ఫలితములు చేకూరుటకు విశేషముగ తోడ్పడినది తెలిసికొనుటకు, ప్రభుత్వమువారు రెంతయు సంతసించుచున్నారు." గుంటూరు మండలమునందు వర్షనుగారు రొనర్చిన ఘన కార్యములను ప్రశంసించుటయగాక ప్రభుత్వమువారు రూఢిభద్రగారిని, తక్కువ గల యుద్యోగులను గూడ ప్రశంసించిరి. వర్షనుగారి వంటి మండలాధికారి నెడలుట తటస్థించినను, వారితో తుల్యులగు వారింకొకరు ఆస్థానము నాక్రమించుట అశక్తమేగద. గుంటూరుమండల ప్రజలకు మాత్రము వర్షనుగారి పరిపాలనము మస్సహమయ్యెను. లా, ఆర్డరు సంతకముల పేర నిర్బంధ తీవ్రత మితిమీరినను, ప్రజల కెవరివలన బాధ లభింపముగ గలుగునో, వారు అధికారవర్తనకు పాత్రులగుట సామాన్యమగుచున్నది. వర్షనుగారి చర్యలు గుంటూరుమండలమునందే గాక, అఖిలభారత ప్రసిద్ధిని గాంచినవి. ఇందుకు సంబంధించిన వార్తలు దేశమునందలి ప్రధాన వార్తాపత్రిక లన్నిటిలో ప్రచురింపబడినవి.

వీరు నెడలిపోయినను, వీరి సాంప్రదాయములను కొనసాగించుటకు గుంటూరు మండలమునందు పెక్కులుగలరని ప్రభుత్వప్రకటనము సూచించుచున్నది. వర్షనుగారిచర్యలు లా, ఆర్డరులపట్ల కారవమే గలిగించెనో, తద్వ్యతిరేకభావమును కలిగించెనో మండలపరిస్థితుల నెరిగినవారికి తెలియును. నిర్బంధతీవ్రత మూలమున, ప్రజల జన్మ స్వాతంత్ర్యముల నరికట్టుటయే, లా, ఆర్డరుపట్ల కారవము గలిగించుటయగుచో, వర్షనుగారి చర్యలు అందు కుపయోగపడి యుండునచ్చును. పెక్కుమంది ప్రముఖులను నిర్బంధమున నుంచిరి. ఆంధ్రనాయకుడగు దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారిని సయితము కారాగృహమున కంపిరి. సభలుజరుగ విలులేదు. వాక్పాత్రత్య మరికట్టబడెను. క్రొత్తపన్నులు విధింపబడెను. పోలీసు దళము పెంచబడెను. నైసికులు రప్పింపబడిరి. గాంధీజీని ధరించుట నేరమయ్యెను. కద్దరువస్త్రములధరించిన దోషము. ఈరీతిగా ప్రజలను నిర్బంధించి, వారి యభిప్రాయము వెలువడకుండ జేయుటతో, వర్షనుగారు జయముగాంచియుందురు. కాని, లా, ఆర్డరులకళ్ళ మిడిగాదు. లా, ఆర్డరుల రక్షణమునకు ప్రజాంగీకారము మూలాధారము. నాగరికదేశములలో నీసంగతి గుర్తింపబడును. ప్రజాంగీకారము బడయని లా, ఆర్డరు సంతకము, నిరంకుశత్వమగును. మూడు కిస్తీలపన్నులను ప్రజలు వెంటనే చెల్లించుటకు, కాంగ్రెసుతీర్మానము కారణముగాని వర్షనుగారిశక్తి కారణముగాదు. గాంధీమహాత్ముని హితము ననుసరించియు, కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీతీర్మానము ననుసరించియు, మండల ప్రభుత్వ నివేదిక ననుసరించియు, మండల కాంగ్రెసు సంఘమువారు పన్నులను చెల్లించవలయునని తీర్మానించువరకు, పన్నులు చాలభాగము చెల్లించబడియుండలేదు. అంతవరకును అధికారులుజేసిన ప్రయత్నములు సఫలముగాలేదు.

మండలసంఘమునను, మొదట పన్నులను నిలువదల జేయవలయునని దెలిపెను గాని ఆసలే చెల్లించవలసినది నిర్ణయించియుండలేదు. ఈతీర్మానము ప్రకారము పన్నుల నిచ్చట నిలిపివేయబడెను. పిమ్మటపన్నుల నియంతయు నని మండల సంఘము గోరగనే, రయితులు మొదలగువారందరును వారియంతట వారే పన్నులను వెంటనే చెల్లించిరి. చాలమంది మూడు కిస్తీలను ఒక్కమాటు చెల్లించిరి. సంవత్సరము లిటులుండ, వర్షనుగారి శక్తియే పన్నుల నిరాకరణపు కుట్రను అణగద్రొక్కి, సంవత్సరపు పన్నునంతను ప్రజలు ఏప్రిలు ఆరంభమునాటికే చెల్లించునటుల జేసెనని, ప్రభుత్వ ప్రకటనము చెలుపుచున్నది. ఎవరి సంతృప్తి వారిది. వర్షనుగారి సామర్థ్యమువై యింతటి యభిమానము ప్రభుత్వమువారి కున్నపుడు, దానిని చులుకనజేయనేల? వర్షనుగారు నెలపుమీద నెడలి, పిమ్మట పెన్నను గైకొందురు. వర్షనుగారి చర్యలు, ప్రజలకు కంటకముగనున్నను, వారి నందుకు నింజింపనవసరములేదు. వర్షనుగారు అధికారవర్తనయంత్రమునం దొకభాగము. ఆయంత్రము ననుసరించియే, అందలి భాగములును తిరుగుచుండును. వర్షనుగారి సమ్యక్ముల ననుసరించి, వాడు మెలగిరి. ఇట్టివారికి ప్రజేచ్ఛవై కారవము లేదు. ప్రజాపరిపాలనా మాత్రములు వీరికి గిట్టవు. అధికాతుల యిష్టమే చెల్లవలయునని, వీరికి పట్టుదలయుండును. అందుకు ప్రజలు గినిసినచో, లా, ఆర్డరులకు భంగము కలిగెనని వీరు చెలుపుచుండురు. నిర్బంధములకు గడంగుచుండురు. ఈలోపము పరిపాలనా విధానమునందేగలదు. ఈ విధానమున బనిజేయువారు, కొలదిగనో గొప్పగనో వర్షనుగారి మార్గమునే అనుసరించెదరు. హిందూదేశము నందు పెక్కుమంది వర్షనులు గలరు. పెక్కుమంది డయర్లు గలరు. పరిపాలనము ప్రజలకు సంపూర్ణ బాధ్యత వహించునపుడే, వీరే మరియొక విధముగ మార్పుజెందురు. ప్రజాభీష్టము ననుసరించి వీరు నడిచి తీరెదరు. ప్రస్తుత పాలనా విధాన స్వభావమును ప్రజలకు తేటపరుచుటకు, వర్షనుగారి పరిపాలనము ఎంతయు తోడ్పడినది. ఇందుకు ప్రజలు వారికి కృతజ్ఞులై యుండురు. వర్షను పరిపాలనాస్వరణము సత్వరస్వరాజ్య సంపాదనమునకు ప్రజలను పురికొల్పునని భావించెదము.

కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీ :
కద్దరు విధానము
బొంబాయిలో గూడిన కాంగ్రెసువర్కింగు కమిటీవారు జేసిన తీర్మానములలో కెల్ల కద్దరువిధానముగూర్చిన తీర్మానము ముఖ్యమయినది. కద్దరు

నిర్మాణ మెంతత్వరతో పూర్తియైన స్వరాజ్య మంత త్వరతో సిద్ధించునని, విశ్వసించబడుటచే, ఇందు విషయమై దేశము నితంతరకృషి సలుపుట యత్యవసరమని వేరుగ జెప్పనక్కరలేదు. ప్రతి రాష్ట్రము వాడును కద్దరు విరివిగతయారగుటకును, కద్దరు వస్త్రధారణము సర్వసామాన్యమగుటకును, పాటుబడవలయునని వర్కింగుకమిటీవారు హెచ్చరించుచున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్రము ఈ సమయమున కద్దరు వ్యాపకముగూర్చి సంతత వ్యవసాయచిత్తయై పాటుబడుట ధర్మము. కద్దరు విషయమై ఆంధ్ర రాష్ట్రము ఇదివరకు విశేషశ్రద్ధ వహించి పేర్నిక గాంచెను. కద్దరు ప్రతము పూర్తియగుటకు ఇంకను ఎక్కుడుపని, జరుగవలెను. ఎక్కుడు శ్రద్ధ గలుగవలెను. ఇందుకు, ఓరిమియు, కార్యదీక్ష యు, నిర్మాణసామర్థ్యమును, ధనమును ముఖ్యవసరములు ప్రతిభాగగ పండెడి ప్రదేశములు ఆంధ్ర దేశమున గలవు. ప్రాచీన రాటపు పరిశ్రమయింకను పలుతావులందు అంతరింపజేదు. నేతస్పత్తియు కొనసాగుచున్నది. ఈ వృత్తులకు తగు ప్రోత్సాహము గలుగవలెను. రాటమును ఒక్కజాతివారు ఒక్క తరగతివారు గాక, బీదలు భాగ్యవంతులు ఆను భేదము లేక ఎల్లరును చేపట్టునటుల, కాంగ్రెసు సంఘములు ప్రోత్సాహపరుపవలయును. దాని యావశ్యకతను ప్రజలు గ్రహించునటుల, పాటుబడవలయును. రాటపు నూలునే వస్త్రముల దయారుజేయుట కుపయోగించునటుల నేతకాండ నుద్వీధింపవలయును. పండిన ప్రత్తిని విదేశముల కంపకుండునటుల, రయితులతో ప్రజాధము గలిగింపవలయును. ఇంతియ గాక, ప్రతివారును తమదొడ్లలో పొలములలో వీలగు సంతవరకు శ్రద్ధిని పండించునటుల జేయవలయును. ఈ కార్యములన్నియు కొనసాగుటకు, కద్దరు వస్త్రమునే ధరించెదమనుదీక్షను స్త్రీలును పురుషులును ఆవలంబించుట యత్యవశ్యకము. ఇట్టిదీక్షను దేశమువహింపనిది, కద్దరువ్యాపకము జరుగదు. కద్దరునుధరించుటకు, ప్రజలు దీక్షబూనిరేని, కద్దరు నిర్మాణము అతిత్వరితముగ కొనసాగును. ఆంధ్ర దేశమున కిదరును వ్యాపింపజేయుట కొకవిధానమును రాష్ట్రీయ సంఘమువారిచే నియమితులయిన ఉపసంఘమువారు తయారుజేసిరి. అందునుగూర్చి విశాఖపట్టణములో జరిగెడి ఆంధ్రకాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీవారు విచారించి, కార్యనిర్ణయము గావించెదరు. ఆంధ్రదేశము కద్దరునిర్మాణమును పూర్తిజేయుటకు యావచ్చక్తిని వినియోగించునని విశ్వసించెదము. హిందూ దేశమునందలి వివిధ రాష్ట్రములకు ఇందు విషయమై తోడ్పడుటకు కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీవారు నిశ్చయించిరి. ఋణముల నిచ్చుటకును, టెక్నికల్ సలహానెసగుటకును, ఇతరరాష్ట్రముల యనుభవమును తెలుపుటకును, ఉపయోగకరమగు సమాచారమును ప్రోగుజేసి వ్యాపింపజేయుటకును, ప్రత్యేకశాఖ నొకదానిని నేర్పరుచుటకు సేత్ జమకలార్ బాజాజ్ గారిని వర్కింగుకమిటీవారు నియమించిరి. ఇందుకొరకు 17 లక్షలను శాన్క్షను జేసిరి. టెక్నికల్ బోధ, కద్దరునిర్మాణము, విక్రయములకుసంబంధించిన మూడుశాఖ లిందుండును. టెక్నికల్ బోధ సబర్కలీ ఆశ్రమములో నేర్పబడును. అన్నిరకముల కద్దరునిర్మాణమును నేర్పుకొనుటకు, ఆరుమాసముల శిక్షణ గొలుపబడును. ప్రతిరాష్ట్రమునుఇరువురు మువ్వరువిద్యార్థులను పంపవచ్చును. ఇందులో శిక్షణవడసిన విద్యార్థులు ఇతరప్రదేశములలో శిక్షణ గలపగలుగుదురు. కద్దరునిర్మాణపు శాఖ వివిధ రాష్ట్రములమధ్య పరస్పర సహకారము గలిగించుటకు తోడ్పడును. ఇందుకు సంచారము

చేసి తనిఖీదా ధృవదురు. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములు తగిన ఏర్పాటులను చేయని కొన్నిచోట్ల కద్దరు శాలలను స్థాపించును. వైశాఖలన్నియు కలసి పనిచేయుటకును, కద్దరు ప్రచారము బాగుగ జరుగుటకును, జమకాలాల్ బాజాజీ గారు బాధ్యులుగ నుండును. వీరికే రాష్ట్రీయములు ఋణములకొరకు దరఖాస్తు తెట్టవలయును. వీరు తమ సిఫార్సులకేర్చి అట్టి దరఖాస్తులను వర్కింగు కమిటీవారి కంపెదరు. టెక్నికలు బోధకొరకు ఇరువది యైదు వేలును, విక్రయశాఖ నిమిత్తము రెండులక్షలును, కద్దరు నిర్మాణశాఖ కొరకు ఇరువదివేలును, సమాచారము దెలిపేడి సంఘమునకు లక్షయును, రాష్ట్రీయములకు ఋణముల నిమిత్తము పదమూడు లక్షలన్నర ధనమును ప్రత్యేకింపబడెను. మరీకొన్ని వివరములుగలవు. కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారు కద్దరు నిర్మాణముగూర్చి జేసిన తీర్మానములు, వాటి కార్యదీక్షకు నిదర్శనము. ఇందునిమిత్తము ఎంత ధనమును వెచ్చించినను అతిశయముగా నేరదు. వర్కింగు కమిటీవారు మడింపు వైచిన దానికన్న, ధనమధికముగా నావలసివచ్చును. ఇందుకొరకు తిలకు స్వరాజ్యనిధికి, ప్రజలు ధనము సభిముగ మెసగుట ధర్మము. ద్రవ్యము తేనిది, పని చురుకుగ కొనసాగినేరదు. ఎల్లుండి 18 వ తేది గాంధీ మహాత్ముని నిర్బంధదినము. ప్రతిమాసమునందును, ఆ దినము అత్యంత పవిత్రదినముగా భావించబడుచున్నది. త్యాగదినముగా భావించబడుచున్నది. తిలకు స్వరాజ్యనిధికి ఆదినమున ప్రతివారును శక్తివంచన లేక కానుకల నర్పించి, త్యాగ ధర్మమును నిర్వహించి, లోకమాన్యుని ఎడలను గాంధీమహాత్ముని ఎడలను గల నిజభక్తిని ప్రదర్శించుట యవసరమని వేరుగ హెచ్చరింపబడినది. భారతీయులీ తరుణమున గనుబడిచెడి కార్యోత్సాహమువైనచే, స్వరాజ్యసిద్ధి యాధారపడియుండు ననుట నిశ్చయము.

జాతీయవిద్య

జాతీయవిద్యను కొనసాగించుటకును, జాతీయవిద్యకు ధనసహాయ మొసగుటకును, తగు విధానము నెకదానిని తయారుజేయుటకును, ఇందు కొరకు ధనము సేకరించుటకును, బట్టెటను ఏర్పాటుజేయుటకును, వలయు సూచనలను రాజాపు సభకు నివేదించుటకును, కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారి క యుపసంఘము నేర్పించిరి. దాని యందు హాకీం అజ్జల్ ఖాను, డాక్టరు అన్నారీ, శ్రీనివాసయ్యగారు, ప్రిన్సిపాలు గిద్దానీ గార్లు, సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. మహాత్ముడు నిర్ణయించిన స్వరాజ్యస్రభములలో జాతీయవిద్య యొకటి. జాతీయవిద్యాలయములు కొన్ని ధనము తేక కృతించుచున్నవి. వీనికి తగినపోషణ యొసగి నిలువ బెట్టుట యావశ్యకము. ప్రస్తుత విజాతీయవిద్య, భావదాస్యము కలిగించుటకు మాత్రము తోడ్పడుచున్నది. దేశమున సందిగ్ధతరుణ మరుదొచిన సమయమున ఆంగ్లవిద్యార్థికులు నెనుకాడుటకు, విజాతీయవిద్య కలిగించిన భావదాస్యమే ముఖ్యకారణమని, వెల్లడియైనది. ఇట్టిస్థితిలో జాతీయవిద్యావ్యాపకమునకు ప్రోత్సాహము గలిగించుటకు ఉపసంఘమువారి సూచనలు తోడ్పడునని నమ్మకము.

పంజాబ్ : ఉద్యోగస్థుల అవినీతి

పంజాబు ఉద్యోగులలో ప్రబలిన లంచగొండితనమునుగూర్చి విచారించుట కేర్పడిన విచారణ సంఘపు నివేదికమును, అందుపై పంజాబు ప్రభుత్వాభిప్రాయములును, ఇత్రుడు ప్రచురింపబడినవి. అన్ని శాఖలలోను లంచగొండితనము ప్రబలి

యున్నట్లు, అభిప్రాయము వ్యాపించియున్నదని, విచారణసంఘమువారు తెలిపిరి. ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయముతో నేకీభవించిరి. కాని గవర్నమెంటు సర్వీసునందేగాక వెలుపలగూడ ఇట్టిస్థితిగలదని వారు జెలుపుచున్నారు. వెలుపలిస్థితి, అప్రస్తుతము, విచారణసంఘమునందలి మువ్వరు భారతీయ సభ్యులు, లంచగొండి అధికారు లెవరో విచారించి వారిని తగురీతిని శిక్షించవలెనని కోరుచున్నారు. అంతవరకును, ఈవ్యాధి గురురక్షని వారియద్దేశము. ఇట్టి దుర్మత సర్. మైకేలు ఓడ్డయరుగారి కాలము నందే గలదట. పంజాబుపరిపాలనము ఏవిధమున జూచినను, లోపభూయిష్టముగ నున్న దనుటకు సందియము లేదు.

సీతల్ వాడుగారు

బొంబాయి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యుడగు సర్ చిమకలాల్ సీతల్ వాడుగారు మితవాదులకును, నిరాకరణవాదులకును కలయిక గలుగకుండ జూచుచున్నారు. బొంబాయి మితవాద సమావేశమునందు వీరు పాల్గొని ఉభయపక్షములకును చేరికయండగూడదని సూచించిరి. అహమ్మదాబాదులో నువ్వసించుచు, రెండుపక్షములకును ప్రధానమగు భేదములుగలవనిరి. ప్రస్తుతసంస్కరణములవలననే, స్వపరిపాలనము లభించునని, వీరికి నమ్మకము గలదు. కాని, మితవాదులనేకుల కట్టి నమ్మకము లేదు. నిరాకరణోద్యమమును వీరు నిందించుటయం దాశ్చర్యము లేదు. కాని, ఈ యుద్యమమే దేశమునకు సత్వరాభివృద్ధి గలిగించుచున్నట్లు, సీతల్ వాడుగారివంటివా రంగీకరించెడి కాలము త్వరతో రాకపోదు.

ఆంధ్రోత్సవసమస్య

ఆంధ్రోత్సవసమస్యను విచారించి పరిష్కరించుట కిదివరకు జేసిన ప్రయత్నములు కొనసాగలేదు. వర్కింగు కమిటీవారు బొంబాయిలో జరిగిన సభలో, నీ సమస్యను విచారించి పరిష్కరించుటకు సి. రాజగోపాలాచార్యులగారిని నియమించిరి. రాజగోపాలాచార్యులగారి నిర్ణయము ఆంధ్రనిర్ణయము. రాజగోపాలాచార్యులగారు ఇట్టి నిర్ణయము గావించుట కెంతయు తగినవా రనుటకు సందియములేదు. కాంగ్రెసు నిర్ణయము ననుసరించి, ఆంధ్రోత్సవసంజుంధముగు తెగాదా దీరిపోయినచో స్వరాజ్యవిధానమునందు ఆంధ్రోత్సవరాష్ట్రములను నిశ్చించుట సులభసాధ్యమగును. ఉభయ సంఘముల మధ్య గల మనఃస్ఫుర్థలు తొలగిపోయి, సంయోగము బలపడి జాత్యైక్యతకు తోడ్పడును.

హాకీం అజ్జల్ ఖానుగారి హెచ్చరిక

హాకీం అజ్జల్ ఖానుగారు బొంబాయిలో నుపస్యసించుచు, అన్ని పక్షములవారిమధ్య సంయోగము గురురవలెనని కోరిరి. స్వరాజ్యము లభింపక ముందు, రాజకీయపక్షముల కనకాశము లేదనిరి. అన్ని పక్షములవారు కాంగ్రెసునందు జేరుచో, ఏకమత్యము గురుదురు. కద్దరు నిర్మాణము గూర్చియు, జాతీయవిద్య గూర్చియు, వీరు ముచ్చటించిరి. కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు అజ్జల్ ఖానుగారి హెచ్చరిక, నెరవేరుగాక.

పర్షియాలో బోల్షివిక్కులు

లండను, మే 12:- పెహ్రాననుండి ఇట్లు తెలియుచున్నది. ఇచ్చటనుండి బోల్షివిక్ రాజకీయములకు కేంద్రముగా ములకు జనిరి. ఈ ప్రదేశములందు బోల్షివిక్ కాయబాటు ప్రదేశించుట కిదియే ప్రథమము. పెహ్రాననుండలి రాజకీయస్థితి సాధారణస్థితికి వచ్చువరకు బోల్షివిక్ కాయబాటుగూ రోడ్దెత్తుగాకట్టినే యుండును.

స్థానికవార్తలు

గాంధీ శిక్షోదినము—గురువారము 18వ తేదిసాయం కాలము 6 గంటలకు తిరువల్లికే—ని సముద్రతీరమున ప్రెసిడెన్సీ కళాశాల ఎదుట ఒక బహిరంగసభ జరుగును. మహాత్ముని జీవితము వారసదేశమును గురించి ఉపన్యాసము లియ్యబడును.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—మే 18వ తేదితో ఆంధ్ర మయ్యవారములో వేయింటికి 40.5 నుండి చనిపోయిరి. గత వారము 47.1 నుండి చనిపోయిరి. 47 నుండి స్పాటికము పోయి గా 24 నుండి చనిపోయిరి. 44 నుండి యితరజ్వరములచే చనిపోయిరి. గతత్యర మిదేవారములో 28.5 నుండి చనిపోయిరి.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము:— విశ్వవిద్యాలయపు పట్టభద్రులకు ఆగస్టు నెలలో జరుగును. ఈసభ సందర్భమున పట్టభద్రులకు హితమొసంగుచు నుపన్యసించుటకు చెన్నపురి క్రైస్తవశాశాల ప్రధానాపాధ్యాయులగు రెవరెండు డబ్ల్యు. మెట్టెను గారంగీకరించిన విశ్వవిద్యాలయపు చాన్సలరు గారు తెలియజేయుచున్నారు.

శాంతిసైనికులు:— చెన్నపురి మిర్సాపేట డివిజను శాంతిసైనికులు వీధులయందు తిరిగి ఖద్దరుప్రచారము సలిపిరి. మిర్సాపేటయందలి మహమ్మదీయ సేతిగాండ్రతో ఖద్దరు నూలే చేయవలయునని సింగారవేలుకెట్టి గారు దొరకన్న మొదలి గారు బోధించిరి. చాలెయందు కాంగ్రెసువారు సేతియంత కాలయొకటి స్థాపించబడినదనియు, సేతిగాండ్రకు కొన్ని ముతుల తెచ్చి ఖద్దరునూలు ఇయ్యబడుననియు తెలుపబడెను. వివరములు తెలిసికొన్నవారు తింటుకెట్టివీధి 382 వ నెంబరు గృహము నందున్న కార్యదర్శికి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. శాంతిసైనికులు వీధులయందు తిరుగుచుంక ప్రజలందరు అధికమగు నుత్సాహమును ప్రకటించిని రిక్కుటెంగు ఆఫీసరు పి. యె. వెంకటేశంగారు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

నెల్లూరు

(స్వకీయ విశేషముండి)

మే 15:- గూడూరు కాపురస్థులును, 6 నెలల నుండి, వెలుపల ప్రవాసము చేయుచున్న వారును నగు దేశిరెడ్డి శేషురెడ్డిగారు పరిజిషము, గౌదలమ్మ, చలిజ్వరముల కలన బాధపడుచు, పడకనుండి లేవలేని బలహీనస్థితిలో నిచ్చట డిస్పిటరైలులో నున్నారు. ఇప్పటికి వీరిని ఆసుపత్రికి మార్చలేదు కాని జైలుడాక్టరు మాత్రము మందొంగు చున్నారు. వీరు ప్రస్తుత మనభవించు చున్న శిక్ష ఇక పదిరోజులకు ముగియును. కాని వీరిమీద ఇక రెండుకేసులు విచారణలో నున్నవి. కాపుర వీరు వెలుపల నుండి ప్రస్తుతము విడుదల యగునట్లుల గనపించదు. వీరి శేహోగ్యము మాత్రము అందరికిని మనోన్యాసకలము గలుగజేయుచున్నది.

మచిలీపట్నం

(ఒకవిశేషముండి)

ఉచితపాఠశాల

మే 18:- వేమూరి రాంకీరావు పంతులుగారు నిన్ను జాతులకు విద్యకోసముగాను 1916 నుండి అయిదుగురు పిల్లలతో నొక పాఠశాలను స్థాపించిరి. ఆపాఠశాలలో యిప్పుడు 110 బాలురకు వైగా విద్యవ్యవస్థించుచున్నారు. ఇదివరకున్న తాటియాకులపాఠశాల తీసి, ఇప్పుడు 1700 యాభ్యులుతో ఒకవిన్నిధవనమును కట్టించిరి. గృహప్రవేశసమయమున, కృష్ణా జిల్లాకలక్తరుగా రగు తెలదొరగా రధ్యతత క్రిందొక బహిరంగసభ జరిగెను. దేశవాదతాలూ కాబోద్ద ప్రెసిడెంటుగా రైన సి. కొలండరెడ్డిగారు, అప్పకవ్యతగరించి, కొంచెము సేపుపన్యసించిరి.

గవర్నరుగారి రాక

చెన్నపురి గవర్నరుగారు మాట్లాడుమునకు జూలైమాసములో వచ్చెదరు. వారి నాహ్వానించుటకుగాను సేలంజగన్నాథరావు నాయుడుగారి యాధిపత్యము క్రిందనొకసంఘము ఏర్పరుపబడినది.

హనుమంతరాయ నిధి.

ఈనిధి కిప్పటివరకు ఘనము 45000 వేరూప్యముల వైగా వసూలుచేయబడినది.

విదేశ వార్తలు

జెనోవా సమావేశము

మిత్రమండలికి సమాధానము కుదురుట

లండను, మే 14:—రష్యన్ సమస్యలను విచారించుటకు ప్రత్యేక శాస్త్రజ్ఞుల సంఘము నేర్పాటు చేయుట కంగీకరింప వలెనను లాడుదు బార్డిగారి యుపపాదనమును మిత్రమండలి సారంగీకరించిరి. ఈసంఘము జూన్ 15 వ తేదీని హేగు నగర మందుగూడును. జెనోవాసభయందు పాల్గొనిన రాష్ట్రముల ప్రతి నిధు లందరూ హేగు నగరమున సమావేశమై సంయుక్త సంఘము వోకదాని నెన్నుకొనెదరు. ఈ సంఘమువారు సమస్యలను విచారించి నిశ్చయించు దురూర జేయుటకు మూడు నాలుగు మాసములు పట్టును. ఈసంఘమువారు విచారించు కాలములోగా రష్యన్లు అన్యదేశాక్రమణ నిషేధక యొజ్జించుచున్న అన్యోన్యముగా గమనించుచుండవలెను. ఈలోగా నెవరును రష్యన్లతో ప్రత్యేక యుద్ధంబడికను గావించుకొనరాదు. ఈ సంఘమునందు సంయుక్త రాష్ట్రములవారు పాల్గొనెదరేమో కనుగొనవలెనని లాయడుబార్డిగా కుపపాదింపగా మిత్రమండలివా రంగీకరించిరి.

అన్యదేశాక్రమణనిరోధక ఒడంబడిక.

జెనోవా, మే 14:—అన్యదేశాక్రమణ నిరోధక ఒడంబడికకు రష్యన్ ప్రతినిధు లభ్యంతరముల వెలుపని తెలియుచున్నది. ప్రత్యేక సాక్షులు రష్యన్ యుద్ధబాణము రష్యన్లుగోరు ఋణములను గురించి విచారించుటకు హేగుపట్టణమున గూడు సంఘసమావేశమునందు రష్యన్లను ప్రాతినిధ్యము లేనియెడల నాసంఘమువారి తీర్మానములకు దాముబద్ధులము గావాలనని రష్యన్ ప్రతినిధులు తెలిపిరి.

బార్డిగారు లాయడుబార్డిగారి నెదుర్చుట.

జెనోవా, మే 15:—రష్యన్ల శత్రుత్వ తీర్తమును రాజకీయోపసంఘమువారు విఫలముగ చేర్చించిరి. లాయడుబార్డిగారు తమ యుద్ధస్వాసమునందు తెలిపిన విషయములను బార్డిగారు తీవ్రముగ నెదిర్చిరి. లాయడుబార్డిగాని సాంజరగారు బలపరచిరి.

లాయడుబార్డిగాకు తమ యుద్ధస్వాసమున రష్యన్ల ప్రత్యుత్తరము చేకూర్చును గలిగించునదిగను, అసంతృప్తిరముగ నుండెను. అని నుడిచిరి. రష్యన్ సమస్యల చేర్చించుట కొక సంఘమును నియమింపవలెననియు అందురష్యన్లతో ప్రాతినిధ్యముండ వలెననియు ఈసంఘమువారు తమనివేదికను తయారుజేయువరకు తాత్కాలిక సంధి యుపాయకారి యనియు సంఘముల నేర్పాటుచేయుట శ్రమయనియు అదిబాడ జెనోవా సమావేశముగ మారుననియు బార్డిగారు నుడిచిరి. సంఘముల నేర్పాటు చేయుటకు బార్డిగారి కభ్యంతరములేవు. కాని ఆసంఘములందు రష్యన్లకు ప్రాతినిధ్యముండ రాదనియు సంయుక్త రాష్ట్రములకును తటస్థరాష్ట్రములకును ప్రాతినిధ్య ముండవలెననియు బార్డిగారు తెలిపిరి.

సాంజరగారు లాయడు బార్డిగారిని బలపరుచుచు బార్డిగారు తమ నిశ్చయమును పునర్విమర్శింపించుకొనవలెనని కోరెను. లాయడుబార్డిగారి ప్రకటన

లాయడు బార్డిగా కొక ప్రకటనను గావించిరి. అదిట్లు గలదు:—“బార్డిగారిలో స్నేహభావముతో సంప్రదించినతరువాత సమాధానము కుదురుటకు చాలావాస్తవము వచ్చితిమి.

రాజకీయోపసంఘమువారి శివము సాయంత్రము ప్రకటించిన విషయములకులన తెలివయము రూఢిపరపబడెను. రష్యన్ వ్యవహారముల విచారించుటకు సంయుక్త సంఘము నేర్పాటుచు విషయములను అన్యదేశాక్రమణ నిరోధక యుద్ధంబడికను గురించియు మిత్రమండలివానికి సమాధానము కుదిరెనని వారు ప్రకటించిరి.

తాత్కాలిక సంధి—బ్రిటిషు సూచనలు

జెనోవా, మే 15:—రష్యన్ వ్యవహారములను విచారించుట కేర్పాటుచేయు సంఘమువారు తనివేయుకాలమునందు తాత్కాలిక సంధిని గమనించెదమని రష్యన్లు వాగ్దానము జేయనిది బ్రిటిషు సూచనా రాసంఘమునకు దశప్రతినిధి నియమించుట కంగీకరింపవలెననియు ఆ సంఘమువారు నిశ్చయించు తయారు జేయవలెననియు రష్యన్ల పక్షము నుండియు నిశ్చయించుటకు ఏలుండవలెననియు

బ్రిటిషు రాసుబాదు తెలుచున్నాడు. అంతవరకును అన్యదేశాక్రమణనిరోధక యుద్ధంబడికను గావించుకొనుటకు ఏలులేదు. అంతవరకును ప్రస్తుతమున్న సరిహద్దులతోడనే కాలము గడుపుచు తాత్కాలిక సంధిని గమనింపవలెనని బ్రిటిషువారు సూచించిరి.

రష్యన్లకు మొదట ప్రాతినిధ్య ముండగూడదు

పారిసు, మే 15:—రష్యన్ల సమస్యల విచారించుటకు నియమింపవలదు సంఘమును గురించి సమాధానము కుదిరెనయెడల మంగళవారముతో సమావేశము ముగియునని లాయడుబార్డిగారు తెలిపిరి.

బార్డిగారి సూచన ననుసరించి ఈసంఘమునందు పాల్గొనుటకు సంయుక్త రాష్ట్రములవారి నాహ్వానింపవలెననుటకు మిత్రమండలిరాష్ట్రములవారు నిశ్చయించుకొనిరి. ఈసంఘమున కా యురాష్ట్రముల ప్రభుత్వములవారు ప్రతినిధుల నియమింపవలెననియు ఈసంఘములోనికి రష్యన్లకు మొదట ప్రాతినిధ్య మియరాదనియు పరాసు ప్రతినిధులు పట్టుబట్టిరి. ఈసంఘము వారి సలహాలను ప్రభుత్వములవారు రనుసరించి తీరవలెనని నిశ్చయము లేదు.

నిర్బంధిత రాష్ట్ర సమావేశము

లండను, మే 15:—జెనోవానండి ఈదినెండు న్యూసు పత్రికా విలేజుకు డిల్లు దెంపుచున్నాడు:—రామాయణమున పిడకలాట యినుకట్టు జెనోవాయందు జెనోవావా సమావేశముతో పాటు ప్రాచ్య నిర్బంధ రాష్ట్రముల సమావేశ మను “జేకో” మరియొక సమావేశము జరిగెను. ఈ సమావేశమునకు ఎవ్వరు పా సు గారు మూలకారకులు. అనటోలి యనులు ఇండియనులు ఈజిప్షియనులు పాలస్తీనువానులు, సిరియనులు, మెసోటామియనులు, పర్షియనులు, మెకారవానులు, మొదలగువారు చాలమంది ఆసమావేశమున పాల్గొనిరి. యూరప్తుకు సంబంధించినతరకు ప్రాచ్యసమస్యలను పరిపాలించుటకు ఎవ్వరు పా సు గారి యాదర్శము. అంగ్లోప్రభుత్వమువారిచే తెదల గొట్టిబడిన తెకరుసామిగారు ఎవ్వరు పా సు గారి కీతిబావు. జెనోవా మాకిపా సు కెముల పా సు గార్లు గూడ ప్రతినిధుల నందిరి నూయజా కాలన సాదానలను బ్రిటిషు వారు తమ యధికారముక్రింద నుంచు కొనుటకు సమ్మతిని తెలుపుచు ప్రధమమున సమావేశమువారు జెనోవాసమావేశాభ్యుత్థానకు మిమోకాండము నందిరి. దాని నాతడు బుట్టవాఖలు జేసెను.

భారత దేశము - విమానదళము

లండను, మే 14:—మాంటాగూ ప్రభువు భారతదేశమున విమానదళముయొక్క విలువను వర్ణించుచు అబ్దుర్ రుక్న ప్రకటించి డిల్లు వ్రాసిరి:—భారతదేశమునందు విమానదళమును నిర్మించుటకున పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు పరగజాలయందు బ్రిటిషు పటాలములకు చాల సహాయకారి కాగలదు. ముందుముందు చాల నుడయోగకారియగును. భారత సరిహద్దుల తక్షణమునందు ఘోరము ముండి చాల అవసరముగను. ఇందువలన చాల ధన వ్యయము తగ్గును.

దేశమునందు కాంతిరక్షణకుగూడనిది చాల లాభకారి. ఒక చేత భారతీయపటాలములు తిరుగుబాటుచేసినను, ప్రజలు దౌర్జన్యమునకు గడంగినను ఆపయములందు విమానములు చాల విలువగల సహాయ మొనర్చును సరిహద్దు ప్రాంతములలో గాక మరికొన్ని ప్రదేశములందుకొన్ని విమానము నుంచినయెడల, ఇది వరకు నైనక బలమును తగ్గించిన లోటు తిరుగు. భారతదేశ విమానముల స్థితి ప్రస్తుతము చాల విచారకరముగ నున్నది. విమానములకు అవసరములగు సామానులు తగినన్ని ప్రభుత్వమువారివద్ద నిలువలేవు. ఇందుచేతను విమానకాళులందు శీతము తగ్గించుటచేతను ఈకాళ యసంతృప్తిరముగ నుండెను. ఆపవదపడు కొన్నికొన్ని విమానములను సరిహద్దు ప్రాంతములకంటె అచ్చటి విషయముల గనిపెట్టుచుండు టకుసరము. ఈకాళకు ప్రభుత్వమువారు ధోరణుగ ప్రోత్సాహము నొసంగవలెనని నమ్మిదను.

రష్యన్లకు

లండను, మే 15:—మాంటాగూ వార్తలవలన రష్యన్లకు పశ్చిమమునూచనలు గప్పట్టుచున్నవి. వాల్కాండి ప్రాంతమునందు తిరిలకులమంది బాధితులకు సహాయ మొనర్చుచున్నది. కిక్కిరింపుట అచారపరాధములను విరెనధాన్యములను ఇటీవల మాంటాగూ జేరెను. అందుచే ఏప్రిలు 15వ తేదీనండియు కల వురకమింపబడినావు.

కుర్దుతిరుగుబాటుదారులు

పెహరను, మే 18:—ట్రాబ్జానందతి పర్షియను పటాలములు కుర్దు తిరుగుబాటు నాయకుడగు ఇస్మాయిలు ఆగా గామిదకు దండెత్తి పోవుచున్నది. ఈ పటాలములకు మరీ 2000 పటాలములు సహాయముపబడెను.

ఇస్మాయిలు ఆగాగారు, ఉరుమియా నగరమునకు పశ్చిమోత్తరభాగముననున్న కాకకు కుర్దులు తెగకు నాయకుడు.

చాలకాలమునుండి పర్షియా ప్రభుత్వమువారి ప్రాంతములకు గవర్నర్లను పంపి ప్రజలను బాధించి సామ్యులను లాగుకొనుట కు ప ప ప్రజల కెట్టి యు ప కారము నొనర్చుట లేదు. ఇస్మాయిలు ఆగాగారికిమీద పర్షియాఅధికారుల వచ్చుటకు రానియననియు పర్షియాప్రభుత్వము నంగీకరింపవనియు ప్రకటించెను.

యువరాజు పర్యటనము

కొలంబో, మే 18:—ఈ దినము “నెనాను” నాక మనిల్లా ఆఖరమువద్ద నాగెను. యువరాజు గాకు దిగి చూల్కనను భవనమునందు గవర్నరుతో లసి విచారగించిరి. శేఫు మనిల్లాదీవియందు దిగెదరు.

బంతిలగులుట

మనిల్లా, మే 18:—యువరాజుగా రీశివమున పోలోట దుచుండగా బంతిలగులుటచే కుడికంటివద్ద గాయము తగిలెను. గాయము తీర్చెనెనదిగాను ఇండ్లకే యువరాజుగారు గవర్నరుగారి విందునందు పాల్గొనలేదు.

యువరాజుగారు నెనానునాకపై నీశివమున మనిల్లాలోని ప్రముఖులకు విందుగావించెను.

గత శనివారము తెల్లవారిబామున కలకత్తాలో ఆయుధ పాటు లెన బందిపోటు దొంగ లొక మోటారుబండిలో వచ్చి ఒక భారత వర్తమని ఇంటిలో జొరబడి, అందరిని బెడదించి, రు 6000 ల అ తీసి వశపఱచుకొనిరి. వారు తిరిగి మోటారులో నెక్కుబాధ్యోటపడుచు, పోలీసులు వారిని పట్టుకొనుటకు యత్నించుకొని వారు మోటారులో నెక్కు తెల్లపోయిరి. మోటారులో నెక్కునపుడు వారు పోలీసులను కుపాకులతో కాల్చిరి గాని పోలీసుల కేమి దెప్ప త గు ల లేదు. పోలీసులు ఆచెట్టు చేసిరి. తరువాత కఠినరక్షణవాహిని 12 మంది గ్రామస్థులను, ఒక స్త్రీనికూడ పోలీసులు సందేహించి పట్టుకొనిరి. కఠిన రక్షణవద్ద ఒక కివాత్సరు, కొన్ని ఎల్క్విక్ వెలుతురు దీపములు, గృహములను పగులకొట్టు కొన్ని పనిముట్లుకొరికెను. ద్రవ్యమేమి దొరకలేదు.

విలింగుడప్రభు వంశములు ఉదక మండలమునందు సుఖముగా కాలక్షేపము చేయుచున్నాడు. 18 వ తేదీ మధ్యాహ్నము గుట్టపు పండెములు జరిగెను. ఆపండెములకు ప్రభు వంశములు హాజరయిండిరి. 18 వ తేదీ సాయంకాలము చెన్నపురి ప్రధాన న్యాయమూర్తి యగు 6వ హైలీగారు వారి సత్తువని విలింగుడప్రభువంశములకు విదొసగిరి. దాన్సు జరిగెను, 16 వ తేదీ ఉదయము ప్రభు వంశములు వేటకు వెళ్లిరి.

రష్యన్లకు తంతివార్తలనంపుటకు ఏర్పాటుచేయబడినది మాటకు రూ 1-3-0 చార్జిపుచ్చుకొనెదను. తంతివార్తలను టిప్పిను గవర్నరు మెంటువాకి కంకుడును. వారు వాటిని రషియా ప్రభుత్వమువారి కందజేయుదురు.

పంజాబు గవర్నరు సర్ ఎడ్వర్డు మాథ్లాగ్ గాకు 14 వ తేదీ సాయంకాలము సిమ్లా చేరిరి. పంజాబు ప్రభుత్వ కచ్చేరీలు 15 వ తేదీనండి సిమ్లాకు మార్చబడును.

కలకత్తాలో ధర్మటోలా వీధియందు శనివారము ఉదయము జరిగిన బందిపోటు దొంగతనము సందర్భమున పోలీసు వాహిక స్త్రీని ఒక కుపురుని నిర్బంధించిరి. ఇప్పటికి పోలీసువారు 16 మందిని నిర్బంధించి యున్నారు. ఆపహరింపబడిన విజువగల సామానులు కొన్ని దొరకినది.

ఇటీవల జరిగిన కలకత్తా కారాగృహపు తిరుగుబాటు నందు తప్పించుకొనిపోపోయిన మహాశివరాజుగారి కేసును కలకత్తా రాజధానిమాజిస్ట్రేటు విచారించి నిందితునకు 14 దినముల కఠినశిక్ష విధించెను.

ప్రపంచయూరప్రయుచున్నూర్పి నెట్టు అను అమెరికా దేశమును బాంబాయి 18 వ తేదీని జేరెను.

సంస్థాపన విజ్ఞాపనము

జాంతాయిలో అభిలఖిత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

భిక్షు ప్రభాకరము - గొప్ప ఏర్పాటు

పండిత జనహరలాలు నెహ్రూగారి కేసు విచారణ

పండిత మదన మోహన మాలవ్యా గారి సంచారము

జాంతాయిలో బహిరంగసభ - హాకింజీ, ప్రకాశం, శ్రీనివాసయ్యంగార్ల ప్రసంగములు

అహమదాబాదులో నెటల్వాడుగారి ఉపన్యాసము

నాకహాలీ కాంగ్రెసు సభ్యులపై కేసు

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ విశాఖపట్టణమున మేనెల 25 వ తేదీన జరుగును

పండిత మదన మోహన
మాలవ్యాగారు

అహమదాబాదు వచ్చుట

మరల సంచారము

15 వ తేదీన మాలవ్యాగారు ముర్రేపేట లాహోరు వచ్చిరి. 16 వ తేదీన అమృతసరస్వతి వెళ్లెను అటుండి హిస్సారు రోడ్డువరకు 20 వ తేదీకి అలహాబాదు చేరెను అటుండి బయలుదేరి 28 వ తేదీకి కలకత్తా చేరెను.

పండిత జనహరలాలు
నెహ్రూగారి కేసు

అలహాబాదులో విచారణ

దోషాదోషములు

అలహాబాదులో మరల విచారణ జరిగినది. మరొకవారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు మాద్యంబుల నేరముచేసిరిని నిశ్చయపరచెను.

పండిత జనహరలాగారు

1 బట్టల దుకాణములవద్ద నిరోధము కలిగించెదనని దుకాణదారులను చెదరించెను. బట్టల దుకాణదారులు విదేశీ బట్టలను తెచ్చించుటకు వారికి స్వతంత్రముండగా నెహ్రూ గారిట్లు సభలో నుపన్యసించుట నేరమగుచున్నది.

2 ఈ నిరోధమునందు తమకు సహాయముచేయుట నని ఆ సభలోనే నెహ్రూగారు పాతలను కోరెను. అది ప్రోత్సాహమున నేరము.

(3) బట్టల కాంగ్రెసుసంఘసభ్యు డగు జనహరలాలుగారి కిరీతల సంఘసభ కధ్యక్షునివహించి బట్టల దుకాణములవద్ద నిరోధము నేర్పరువలెనను తీర్మానము వాసంఘమువారు రామోదించుటలో సహాయముచేసెను. వారు విదేశీబట్టలను తెచ్చించిన జాబ్బాగా వసూలు చేయబడునని వారికి వ్రాయునట్లు కే. డి. మాలవ్యాగారిని ప్రోత్సహింపరచి నేరముచేసెను. ఇది బలవంతులను సొమ్ము తీసికొనుట అను నేతము గాన జనహరలాలుగారి మూడు నేరములను చేసెను.

ఇతరము ద్వా యీలు

తక్కినవారందరూ గూడ యీ మాటలనేరములను 385, 506 కక్షనులక్రింద చేసిరిని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నిర్ధారణ చేసెను.

పండిత జనహరలాలుగారి మియును వాసంచేయ వ్రాసుపరీక్ష చేయలేదు. వ్రాతమాలము నిశ్చయపరిచి మాత్రము తెలిపెను. తక్కిన వారందరూగూడ నటులే తెలిసిరి. 17 వ తేదీన మరల విచారణ జరుగును.

సుందరసింగు మజాతియాగారు

పంజాబు ప్రభుత్వ కార్యసంఘసభ్యుడు

చెరసాలల ఆశీర్వాదమును వదలివేయుట

పంజాబు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సంఘమున రివిన్యూ సభ్యుడగు సర్దారు సుందరసింగు మజాతియాగారు కారాగృహ కాభిధికారమునకు రాజీనామా నిచ్చిరి. వకంతి ప్రతి కలలో వెలువడినది. అమృతసరస్వతిలో ఖాల్సా అధ్యక్షేటుప్రతిక గూడ నిటుల ప్రకటించినది. అహోరు ట్రిబ్యూనలుప్రతిక గూడ ప్రకటించినది.

తరుణరాంగారిని తాత్కాలికముగ వదలుట

అసాములో కత్త వేయబడిన తరుణరాం పుకనుగారికి ఆశీర్వాదము సరి చేసెదన 6 వారములవరకు చెరసాలనుండి వదలిరి. ఆ ఆరువారములు పూర్తి కాగానే తరుణరాంగారు తిరిగి చెరసాలకు వెళ్లవలెను.

నాకహాలీ అసహాయవాదులపై కేసు

గ్రామములలోని బోలీసులకు వీర మర్యాద చేయుచున్నార. రాజీనామాల నిండని నిష్పందించుచున్నారు. వాకివాడులను డిఫెండరులకు జమీన్దారులను గట్టిప్రయత్నము చేయుచున్నారు అని నాకహాలీలో 6 గురు కాంగ్రెసు ప్రచారకులపై (1) ప్రా. కో.డు. 107 కక్షనులక్రింద కేసుచేసిరి.

మా|| సర్ చిమన్లాలు
నెటల్వాడుగారు

అహమదాబాదులో నుపన్యసించుట

అసహాయోద్యమనిరసనము

అహమదాబాదులో నాకహాయమునకు నెటల్వాడుగారుచటికి 15 వ తేదీ సాయంత్రము బహిరంగసభలో ప్రస్తుత నితిని గూర్చి ఉపన్యసించిరి. చాలమంది ప్రభుత్వోద్యోగులు గూడ వాసభకువచ్చిరి. గత 3-4 ఏండ్లలో జరిగిన సంగతులన్నిటిని నెటల్వాడుగారు వివరించిరి.

పంజాబుచర్యలను ఖిలాఫతు నివయమును గూర్చిన సమస్యలతో అసహాయ వాదులకు మితవాదులకు విభేదము ప్రబలమైనది. మితవాదులు వ్యాయోధముగు మార్గమును కోరిరి. అసహాయవాదులు ప్రభుత్వముపట్ల ఉద్యోగుల పట్ల నుత్సేహమును బోధించిరి. అసహాయోద్యమము తొర్రవ్యవహితమని వారంతరేగాని దొర్లవ్యము జరుగుచున్నట్లున్నది. మరల వారు లో జరుగుచున్న ఘోరము లీ ప్రాంతము వారికి సరిగా తెలియవు. అచటికి గ.వ. చి.

నవారిలో నేనుస్వయముగ మాట్లాడిరిని. అచట హిందూమహా ముదీతు మైత్రి పూర్తిగా భ్రష్టమైనది. మరల న్యాయము కలుగుట కన్ని సంవత్సరములలో ప్రయత్నింపవలసి యున్నది. రాజకీయసంస్కరణములను సుమారు 18 నెలలనుండి పరిశీలించితిమి. రాష్ట్రీయ, ఇండియా ప్రభుత్వము లన్నిటిలోను భన విమతమున కాసకనభలన సంపూర్ణాధికారము కలిగినది. పరిపాలనము పైక గూడ గట్టి పరిశీలన చేర్చుచున్నది. కాసన సభలలో చేకియుల సంఖ్యయే హెచ్చుగా నున్నది. చట్టముల నామోదించుదనియు భనము నొసంగుదనియు ప్రభుత్వమువారు కాసనసభ్యులకు కోరుచున్నారు. అరిక ప్రయత్నము కాసనసభ్యులు నిరాకరించిరి. ప్రభుత్వమువారు చివర కందులకు సమ్మతించిరి. గాన మనము సంస్కరణములను పూర్తిగా నుపయోగించుకొనినవో నతిక్రమముగానే సంపూర్ణస్వతంత్రములను చేకూర్చుట. అసహాయోద్యమములన ప్రజలలో నెత్తవారు చాల హెచ్చినమాట నిజమేగాని దానికలక ప్రజలలో అవిధేయతయు కాసనదిక్కార భావమునుకూడ కలిగెను. కాంత్యభివృద్ధుల కిది హానికరము లని నెటల్వాడుగారు నడిపిరి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

విశాఖపట్టణములో 25 వ తేదీన జరుగును

ఈమేనెల 25 వ తేదీమధ్యాహ్నము కి గంటలకు విశాఖపట్టణమున ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరుగును. సభ్యులందరును రాబ్రాతితులని నేడు (16 వ తేదీ) గుంటూరునుండి కార్యసిద్ధి లెంతినంపెను.

పంజాబు

ఉద్యోగుల దుర్వాప్తారములు

పంజాబు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు ఉద్యోగుల దుర్వాప్తారముల పరిశీలించుటకును వాటిని అంతమొందింతుటకు తగుసలహాలాసంగుటకును ఒక విచారణ సంఘము నియమింపబడెను. నామోదించుటకును భండించుటకు గర్హించుటకు ఒక్కయరుగారు 1917 సంవత్సర మొక ప్రభుత్వప్రతిపక్షము ప్రయోగించిరి. ఇట్టి ప్రకటనయే మరల 1918 వ సంవత్సరమునందు గావింపబడెను. ఈవిచారణసంఘమువారు కొంతమంది సాక్షులుగ విచారించి కొంతరికదనంబు వామ్యాలను పుచ్చుకొనెను. ప్రభుత్వమునకు సంబంధించినన్ని డిపార్టుమెంటుల ఉద్యోగులలో, అందుముఖ్యముగ తక్కువజీతముల భాండు ఉద్యోగులలో మామూలు లంచములు పుచ్చుకొనుట యున్నగు దుర్వాప్తారము లధికముగనున్నవని విచారణ సంఘవారు నిర్ణయించిరి. ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయము కంగీకరించుచు మే 1 వ ము ప్రభుత్వోద్యోగులయందే గాక రాష్ట్రీయ పంతలి న్యాయవాదులు, వర్తకులు, ఇతరఅసభికారులయందెట్టి వ్యాపారములధికముగ నున్నవని నూచించిరి. ఒక పెద్దప్రభుత్వోద్యోగి, గౌరవములగుమగ్గురు న్యాయవాదులనొక విచారణసంఘముగ నియమించవలయుననియు, వారు రాష్ట్రీయమునకు అన్ని జిల్లాలయందు పర్యటనచేసి తగు వివరముల తెలిసికొని ఆక్రమ ప్రకర్షనపత్రములను అధికారుల పేర్లను ప్రభుత్వమువాకి తెలియజేయవలయుననియు, ఆ ఉద్యోగులను ప్రభుత్వమువారు తగు విధమున క్షీంచిన ఇతరులు కొంత భయముచెంది సక్రమముగ ప్రకర్షించెద రనియు విచారణసంఘమునందలి మువ్వరు భారతీయ సభ్యులు సలహా ఇచ్చిరి. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు తగుశ్రద్ధవహించి పట్టుదలతో ఇట్టిప్రకర్షనముల నంతమొందింప ప్రయత్నింప వలయు నని విచారణసంఘము వారు ప్రభుత్వము వాకి హిత మొసంగిరి.

అయిర్లండు సిద్ధి

లండను మే 14: ఈ వాకాంత్యమునందు బెల్గాటునకు తిరిగి అల్లరులు సంభవించెను. ఈసాయలు ప్రేల్పుటవలన 14 రకు తీవ్రముగ గాయములులిగెను. అందుముగ్గురు స్త్రీలుగూడ గలరు.

అర్జునువద్ద కొంతమంది స్నేహులు కానిస్టేబులులు అక ప్యామెంట్ నెడుర్పడిరి. అందు నల్లరకు తీవ్రముగ గాయములు లిగెను.

రాష్ట్రభాషా ప్రాథమిక పరీక్ష.

కడచిన మాన్యువల్లో జరిగిన రాష్ట్ర భాషా ప్రాథమిక పరీక్షలో గూర్చున్న వారిలో నీ క్రింద వ్రాయబడినవారు కృతార్థులైరి.

- మొదటి శ్రేణి. నూటికి 50 లేక అధిక సంఖ్య పొందినవారు.
- నెలలూరు 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 18, 20, 22, 31.
- అల్లూరు 23, 24, 27, 28, 30.
- మచిలీపట్నం 39, 40, 41, 43.
- వేలూరు 45, 51.
- వద్రాసు 124, 125.
- గుడివాడ 127, 133, 134, 135, 137, 138, 139.
- త్రువినాపల్లి 106.
- కల్లడకురిచి 115, 118.
- కల్లూరు 121.
- పిఠాపురము 150, 151, 153, 154.
- ధూళిపూడి 144.
- కూచిపూడి 160, 163, 164, 165.
- పెద్దాపురము 174, 177, 179.
- కాకినాడ 187, 188, 190, 193.
- మాయనరం 196, 199.
- కోయంత్తూరు 204, 205.
- దెజనాడ 211, 213.
- నీలం 217.
- గుంటూరు 222, 224, 231, 232, 235, 236.
- బ్రహ్మపురము 239, 243, 244, 245, 246, 247.
- రాజమహేంద్రవరం 53, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 62, 63, 64, 65, 68, 71, 72, 73, 74, 78, 83, 89, 90, 91, 93, 99, 100, 101, 102, 103, 250.
- రెండవ శ్రేణి. నూటికి 40 లేక అధికముగా సంఖ్య పొందినవారు.
- నెలూరు 1, 2, 6, 17, 19.
- అల్లూరు 25.
- మచిలీపట్నం 32, 37, 42.
- వేలూరు 47, 48, 50.
- వద్రాసు 122.
- గుడివాడ 123, 130, 132.
- తిరుచినాపల్లి 107, 110.
- కల్లడకురిచి 117.
- పిఠాపురం 147, 148, 149, 152, 156, 157, 252.
- ధూళిపూడి 141, 142, 145.
- కూచిపూడి 159, 161, 167.
- పెద్దాపురం 170, 173, 175, 178, 182.
- కాకినాడ 185, 187, 191.
- మాయనరం 194, 195, 197, 198.
- కోయంత్తూరు 206.
- దెజనాడ 208, 209, 210, 212.
- నీలం 216, 219, 220.
- గుంటూరు 221, 223, 226, 228, 229, 233, 237.
- బ్రహ్మపురం 242.
- తిండివరం 248.
- రాజమహేంద్రవరం 59, 61, 69, 70, 76, 81, 82, 92, 95, 96, 104.
- మూడవ శ్రేణి. నూటికి 33 లేక అధిక సంఖ్య గలవారు.
- అల్లూరు 26.
- మచిలీపట్నం 38, 36.
- వేలూరు 44, 46, 49, 52.
- వద్రాసు 123, 126.
- గుడివాడ 128.
- తిరుచినాపల్లి 105, 109, 111, 112, 113.
- ధూళిపూడి 140, 146.
- కూచిపూడి 162.
- పెద్దాపురం 168.
- కోయంత్తూరు 203.
- నీలం 215, 218.

అంపోలు (గంజాంబల్లా)

మా గ్రామమునకు ప్రపంచయోగ వ్యాయామ మహా పీఠమును, ఆంధ్రరాష్ట్రము కార్యకర్తల సంఘ సంఘమును, విశాఖపట్టణమునకు జాతీయోద్యమ సంఘసభ్యులును, విజయ నగరము స్వరాజ్యోత్తమైత్తిక సేవకులును (Volunteer) గల కలన ఆంగ్లవర్గ పంతులవారిని భాగ్యతులు సగు శ్రీయుత బులును రామబోగరావు పంతులుగారు, నగర ధర్మక భటానుగమ్యులై 8 వ తేదీ సోమవారం సాయంత్రమునకు విచ్చేసిరి. మఱు నాడు మా గ్రామంలోనున్న శ్రీ వేంకటేశ్వర గ్రంథాలయమునకు సాయంత్రము 3 గంటలకు సభ ప్రారంభింపబడినది. సభకు పలుమంది పురజనుల తత్వత్వానుమతో విచ్చేసిరి. ఆపస్తం శ్రీ రామబోగరావు పంతులుగారు ఆధ్యాత్మిక తత్వవిషయమై చాలనేపు ముచ్చటించిరి.

అనంతరమున, అహింసవిషయమై నుపన్యసించుచు, మానవుడు జీవహింస చేయుటతో నీకర్మరాజ్యము తీరస్కరింపుచున్నాడనియు, అమృతము, దేవీ, మొదలగు దేవతలకు, జలాల నిచ్చుచున్నామని జీవహింసచేయుట కేవల మజ్జనజనిత మనియు ఈశ్వరసృష్టిలో మాంసాహార జంతువులతోను, కాకాదులు తినెడి జంతువులతోను మానవుని సరిపోల్చిన, ఏ అవశ్యకము లలోగాని, మాంసాహార జంతువుల ఆహారములతో (నాలుక, గొట్టు, పండ్లు, మొదలగునవి) సరిపోలవనియు, కావున మాంసాహారవిషయము చేయవలెనని గ్రామస్థులకు బాగుగా నచ్చజెప్పిరి.

అనంతరమున ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను గూర్చియు దౌర్జన్యపాతక సహాయనిరాకరణోద్యమ చరిత్ర విషయమై, ఉపన్యసించుచు, సమిష్టి శాసనోల్లంఘనము అపవిత్రమనియు, మహాత్ముడగు ఛటపాలలో నున్నాడనియు, ప్రజలెదుటము వెనుదీయక, నిరుత్సాహము కాక, మహాత్ముని వ్యాసా అల్ప పింఛజడిన భగవదాజ్ఞలకు నిర్మాణకార్యక్రమము స్వీకరించి కృత్యోత్సాహముతో ద్యురగాల బూర్తిచేయుభారము ప్రజలపై నున్నదనియు నుపన్యసించిరి. శ్రీరామబోగరావు పంతులుగారు సభలో మార్పు గలిగించి కార్యదీక్షాపర్యంతరులుగాను, సభ సంతయుగూడ నుత్సాహమునుగాక తెలిసిరి.

మరుదినుమ బుధవారం సాయంత్రమున 4 గంటలకు మరల గ్రంథాలయమునకు సభ ప్రారంభింపబడినది. సభకు పలుమంది విచ్చేసిరి. సభకు మ-రా-రా-శ్రీ, బులును రామబోగరావు పంతులుగారు ధన్యత పదవి నలంకరించిరి. శ్రీయుత పాణిగిపల్లి వరహం గారికి సహాయ నిరాకరణ తత్వవిషయమై యుపన్యసించుచునవి అభ్యుత్థుడు కోరిరి. ఆపస్తం వారు లేచి, సహాయనిరాకరణోద్యమముతో గల, ప్రస్తుతవిద్యాలయములనుండి, విద్యార్థుల తొలగిపోవుట, వ్యాయవాదులు శృతినిమానుట, స్వతంత్ర్య ధారణము మొదలగు గల సమిష్టి శాసనోల్లంఘనమువలన గల విషయములను గూర్చి వివరముగా నుపన్యసించిరి.

అనంతరమున, అభ్యుత్థుడు లేచి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగుడు, తిమ్మర ను, మొఘలుగాల యెట్టి మంత్రిత్వంగవు లుండెడివారో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివారో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడినో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు అణగి లన్నియు నిశ్చేయముగా నశింపజేయ

తిరు త్తణి మేజస్ట్రేటుగారు

తిరు త్తణి గవ్ మేజస్ట్రేటుగారికిని, పూనిమాంగాడు వెంకటాచలం నాయుడుగారికిని, యాక్రింది ప్రశ్నోత్తరములు జరిగినవి.

ప్ర:-మీరు నాన్ కో ఆఫ్ లెమ్ న్ లో చేరి, గవర్నంటుకు విరోధముగ పనిచేయుచున్నారు గదా?

ఉ:-నేను ఆసహాయ ద్యమములో చేరినవాడను. గవర్నంటుకు విరోధముగ పనిచేయులేదు.

ప్ర:-కార్యకర్తల కార్యదర్శియైన మ-రా-శ్రీ, క. రాజ గోపాలాచారికి జాబ్బువ్రాసి వారిని మీయూరికి తెప్పించితిరా?

ఉ:-నేను వారికి జాబ్బువ్రాయలేదు.

ప్ర:-మీరు కల్లంకల్లవద్ద పోకూడదని, మీకు 144 వ సెక్షన్ క్రింద నెన్ని పుత్రులును వచ్చినవి?

ఉ:-రెండు వచ్చినవి. నేను పి కటింగ్ చేయలేదు.

ప్ర:-మీరు పి కటింగ్ చేయకపోతే యేల ఉత్తరువులకు ఆక్షేపణ చేయలేదు.

ఉ:-నాకిష్టము లేదు, చేయలేదు.

తిరు త్తణి గవ్ మేజస్ట్రేటు వారికి రెలియన్ సంగతు లను నేను తెలుపవలెనని కలచియున్నాను. పూనిమాంగాడు వాటిరంగ్రామములకు నేనుగా వెళ్లితిని. ఎవరును నన్ను పిలువ నంపలేదు. కల్లసారాయి విషయమై నేనే వెళ్లితిని. వారియుత్త రువులు, చట్టప్రకారము చెల్లకగిదిగ నుండినను, వాటిని గుఱించి కోర్టులలో నెవరును, సహాయనిరాకరణవాడు లాక్షే పణ చేసి యుండలేదు. ఇకను చేయబోవుటలేదు. ఇటువంటి యుత్తరువులను తీరస్కరించడమే, యాక్షేపించడమే గాని మతమియ్యలేదు. క. రాజగోపాలాచారి.

ఏలూరులో మోతేగంగరాజుగారి కొమార్తె వివాహ సమ యమున శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని ఆజ్ఞప్రకారం ఖద్దరుబట్ట తప్ప మరెయిదే విధేబట్ట కంటికి కనబడదాయెను. వేశ్యాకాంతలను దరికి తానియ్యక శాస్త్రసమృత మైన స్వదేశీవివాహము జరిగించిన వారలు వీరే. ఈలాటి స్వదేశీవివాహములు మన ఆంధ్రదేశము లో జరిగియెడల ఆంధ్రదేశమునకు, భారతమాతకు మనము నిజ మైన పుత్రులుగ పరిగణింపబడుదుము. శ్రీ జనార్దనమూర్తి గంగరాజుగారికి, నారి సతీమణికి, నూతనవధూవడలకు ఆయు కాశోగ్య విశ్వరూపు లిచ్చి సభా కాపాడుగాక.

ఇ త్తణి కితాభాని బ్రహ్మశ్రీ చెల్లపిళ్ళ వెంకటాశ్రీ గారు రచించిన పద్యమున క్రింద భాంధుపరచుచున్నాము.

ఖద్దరుబట్ట కట్టుటయ కాని వలొక్కటి కట్టరాదటం!
ఓదీ! గంగరాజునకు కయ్యడిపెండిలితోనె బూరుపులో!
ముద్రియలుకొ జగమునకు బోధయొనర్చిరి నేర్పింపదహా!
నుద్దిన దీని బాగుపడఁజూడుండు శారతిమాతృపుత్రకలో!

బడ్డవో, ప్రస్తుతవిద్యావిధానమువలన, భారత యువకు లెంత గుర్తులైరిరో, దేశముయొక్క! ఆర్థిక నైతిక, కారీరక, మానసిక, ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధులు విద్యవై నాధారపడి యున్న వని యు, ఆ విద్యావిధానము, జాతీయభావములతో, ఆదేశపరిస్థితు లకు దగినట్లుగా నేర్పరచి విద్యాభివృద్ధి చేయవలెనని, యుపన్యసించిరి. అనంతరమున పంజాబులో జరిగిన దురంతములను గూర్చియు, సంస్కరణము లెందమావులవలె నిస్సారము లని యు, ప్రస్తుత మంత్రులు ప్రజల నిజమైన ప్రతినిధులు కారనియు నుపన్యసించిరి. తరువాత ప్రజలందరికిని త్రాగుడుమానవలెనయు స్వదేశీయస్రద్ధాభివృద్ధియొందవలెనయుఁగోరిరి. (ఒకవిశేషము).

నూతనజవిధి!

గొప్ప లాభకరమైన అమృతము సరస మైనధర!!

వివాహములకు నూతన సరకులును వచ్చి యున్నవి.

ధరలు మిక్కిలి సరసము.

మాదుకొణములో చూచి విమ్మట తక్కిన జాగాలలో చూడండి.

బెనారిస్, కాశీ సరిగ చీరలు రూ 30 మొదలు రూ 1000 వరకు పలుదినుసులలో దొరకును.

బెంగళూరు, కంచి, కొర్నాడు, కరాచి చీరలున్న సేలము, మధుర ఈ స్థలములనుండి లంగ వస్త్రములున్న, 10 x 6, 8 x 8, 7 x 7, మూరలలో ధోవతులును తక్కువ ధరలకు దొరకును.

బొంబాయి స్వదేశి స్టార్సు, 40, 41, 42 రత్తను బజారు, మదరాసు.

అరసూన్ ఛాంపియన్ షిప్ బాడ్ మిన్ టన్ బంతులు

అకారము, గుణము, చాలకాలమువరకు బాగుగా నుండుట మున్నగువాటికి పూచీగా నుండుము.

కె. ఎం. టి. అరసు, 77, సింగనశెట్టి వీధి, చింతాడిపేట, మదరాసు.

అభిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము

బొంబాయిలో 12, 13, 14 తేదీలను సమావేశమగుట

శ్రీ ధానములు

బొంబాయిలో ఈ నెల 12, 13, 14 తేదీలను హాకీ అజ్ఞులుభావంగా అధ్యక్షతనకు అభిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరిగినది.

సభకు వచ్చిన ప్రముఖులు

కార్యసంఘసభ్యులగు హాకీ అజ్ఞులుభావ, శేటుబోటా, డాక్టరు అస్సారీ, బాబా హత్యదాలా వాగు, పి. శే. పటేలు, నేటు జమునాలాల్ బాబా, ఎస్. సి. కెల్కర్, గార్లను ప్రత్యేకముగ వాహ్నినిపబడిన టంగుటూరు ప్రకాశ్, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, చల్లబాయి శే. పటేలుగార్లను సభకు వచ్చిరి.

ఆమోదించబడిన తీర్మానములు

1. కార్యసంఘసమావేశమును మరుచటిసారి లక్నో నా జూన్ నెల 5 వ తేదీని జరపవలెను. అపుడు అభిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారును అభిలభారత కిలాధతు, అభిలభారత జమయీతులు లేమసంఘముల కార్యసంఘములవారును అవసరమునుబట్టి కలసి ఆలోచించ వీలగునట్లు ఆసంఘముల కార్యసంఘసభలను చూడ లక్నోలోనే జూన్ నెల 5 వ తేదీని జరుపుకొనఁగలము అధ్యక్షులను కోరవలెను.

(2) పంజాబులో నిర్బంధవిధానము విషయమున ఏప్రిల్ నెల 2 వ తేదీని అధ్యక్షుడు పంజాబ్ లెగిస్లేషన్ గూర్చి యిది మరకే విచారణసంఘము నేర్పరచడమైనది. ఆ విషయమున కార్యసంఘమువారింకను చేయవలసినదేదైన నున్నచో తెలుపవలెనని పంజాబు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి నడగవలెను.

(3) నాగపూరు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము, వార్ధా తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముల నియోజనమును గూర్చిన కాగితములను డాక్టరు మూంజీగారు పంపిన తిండినాల్లను చదువడమైనది. (రా) వార్షిక నియోజనము నేల జరుపవలెనని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి నడగవలెను. (మా) నాగపూరుకు వార్ధాకును వెల్లి విచారణచేసి మే నెల 25 వ తేదీలోగా అవిషయమును పూర్తిగా పరిష్కరించుటకు టి. ప్రకాశంగారిని నియమించడమైనది. ప్రకాశంగారి పరిష్కారమే కడపటిపరిష్కార మని నిర్ణయించడమైనది.

4. అభిలభారత కాంగ్రెసు (స్థాయి) సంఘసభను జూన్ నెల 7 వ తేదీని లక్నోలో జరపవలెనని కార్యదర్శిని కోరవలెను.

(5) దేశమున జాతీయవిద్యను గ్రహముగ ఏర్పరచి అందులకు ధనమును సమకూర్చుటకొక విధానమును నిర్ధారించుటకు ఆదాయవ్యయపట్టికను నిర్ధారించుటకును ధనమును సంపాదించుటకును కార్యసంఘము వరలసమావేశమైన పుదుచ్చనూరు నలును పంపుటకును హాకీ అజ్ఞులుభావ, డాక్టరు అస్సారీ, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, ప్రిన్సిపలు గీద్వానీగార్లనుసంఘముగ నేర్పరుటకు కోరడమైనది. జాతీయవిద్యకు ధనసహాయమును గోరుచు వ్రాయబడి యింత వరకు సంఘమునకుచేరిన దగ్ధాస్తులను ఇతముందు చేరగల దరఖాస్తులను వైసంఘమునకు సుపరవలెను.

6. పంజాబులో మహారాష్ట్రలో నిమ్న జాత్యుద్ధరణము నిమిత్తము 125000 కావలెనని వాకుకోరిన విషయము నాలోచించుటకును దరఖా నెలకొనము సమకూర్చుటకొక ఆవిధాన మారణసాధ్య మగునో కాదో కార్యసంఘమువారికి చారు తెలియజేయవలెను. కార్యసంఘమువారి కది సంప్రదించుచు తోచిననే గాని ధనసహాయము చేయ నవకాశము లేదు.

7. అభిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమునకు పంగ రాష్ట్రీ కాంగ్రెసు సంఘము వారు వజూలు చేసిన నతిలకు స్వరాజ్య నిధి లో నాల్గవ వంతును పంపనక్కురలేకుండ అనుమతి నీయ గోరుచు. ఆసంఘము వారు పంపిన విజ్ఞప్తిని నిరాకరించడ మైనది.

(8) అహమదాబాదు అంత్యేక కార్య యమగ కిషిర క్షియబడిన 5000 గాక తిరిగి 17881 గూపాణు లిచ్చుటకు తీర్మానించడ మైనది.

(9) అహమదా నగర నిమ్న జాతి గృహమును 5000 గూపాణులు ప్రత్యేకముగనుంచి ఆచటివారి ప్రయత్నమువలన వాగ్ధూమేర్పాటు చేయబడినదనియు సరిగా పనిజరుగుచున్నదనియు కార్యసంఘమునకు సంతుష్టిగలిగినచో వాకి కామెత్తము నిమ్నకుట తీర్మానించడమైనది.

(10) శివపురి నిమ్న జాత్యుద్ధరణమునకు 10 వేల నోసంగ వలెనని ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు కోరినందున ఆసామ్యము ప్రత్యేకించుచుంచి అచట 10 వేలకు తక్కువగాని మొత్తమును సమకూర్చి శివపురి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము వార్ధా దరఖాస్తును పంపింపు డామెత్తమునోసంగుటకు తీర్మానించడ మయినది.

(11) గుజరాతులో ఖద్దరువ్యాపకమునకు 18,00,000 నోసంగుటనుగూర్చి త్యాజీగారు వ్రాసిన లేఖనుగూర్చి ఆ విషయమున గుజరాతు రాష్ట్రీయ సంఘమువారిట్టి ఆక్షేపణలేఖను యీసంఘమునకు వ్రాయవలెనని త్యాజీగారికి తెలుపవలెను.

12. కెల్కర్ గారి నూచనప్రకారము జి. పి. బిజ్జర్ల గారికి 68-12-8 పానుల నిచ్చుటకు తీర్మానించడ మైనది.

13. అజ్మీరు నియోజనమును గూర్చి పటేలుగారి నివేదికమును స్థిరపరచడ మైనది.

14. 30-4-22 వ తేదీనకు తలకు స్వరాజ్యనిధి ఆదాయ క్షయపట్టిక ఆడిటుచే పరీక్షించబడి బ్రెజరుచే పంపబడినందున దాని నామోదించడమైనది.

15. సివిలు దావాలలో కోర్టులో అసహాయవాదులు వాదింపవచ్చునా అను విషయమును గూర్చి దీక్షితుగాకు ఈ నెల 8 వ తేదీని వ్రాసిన లేఖనుగూర్చి 14-6-21 ని యీ సంఘముచే ఆమోదించబడిన 10 తీర్మానమును చూడగలందులకు దీక్షితుగాకొరడమైనది.

ఖద్దరువిధానము

16. ప్రతిరాష్ట్రీయములోను తగిన ఏర్పాటుప్రకారము నడుపవలెనని చేతిమగ్గులపై ఖద్దరుబట్టలను హెచ్చుగా నేయించుట కేర్పాటు జరుగవలెను. ఈ విషయమున ఆయా రాష్ట్రీయములవారికి బదుల్లు యిచ్చుటకును సాంకేతిక విషయములను తెలుపుటకును ఇతర మండలములవారి ఆసభము నెరిగించుటకును అవసరమైన విషయములను తెలుసుకొని వానిని ప్రకటించుటకును ప్రత్యేక కాఖ నేర్పరుచుటకు నేటు జమునాలాల్ బాబా గారిని కోరడమైనది. అందులకు 17 లక్షల నోసంగుటకు తీర్మానించడమైనది. ఆకాఖలో 1. సాంకేతికవిద్య 2. నిర్మాణము 3. విక్రయము అను మూడుకాఖలు లుండవలెను. సాంకేతికవిద్య కుబర్తీ ఆశ్రమమున దు మగలూల గంధిగారి పరిశీలనకుండ కేర్పాటును. 6 నెలలచటనుండి ఖద్దరువిషయమును పూర్తిగా అభ్యసించుటకు చేరి యిద్దరుమగ్గురు అభ్యాసకుల నా ఆశ్రమమునకు పంపుటకు ప్రతిరాష్ట్రీయవారిని కోరెదరు. అట్లచట నభ్యసించినవారు తమ రాష్ట్రీయలో నట్టి విద్యాస్థానముల నేర్పరవలెను. నిర్మాణకాఖవా వివిధరాష్ట్రీయముల పని కభ్యర్థనము కలిగింపగ. ఈ కాఖకు లక్షీదాను పుటమోతంగారు డైరెక్టరుగానుండురు. చాలించి ట్రావెలింగు యినిస్పెక్టరు లాయనకు సహాయకులుగా నుండురు. విక్రయకాఖ- ఆయా రాష్ట్రీయములకు కావలసినబట్టలను రాష్ట్రీయసంఘములు నిర్దారపరచాలనపుడు ఆయాస్థలములం దీకాఖవారు దుకాణములను నెట్టించి ఖద్దరు బట్టల నమ్మకము చేయించెదరు. ఈకాఖకు కలదాను నేరజానీ గారభ్యర్థనకుగానుండును. ఈమూడు కాఖల మొత్తము పనిని ప్రచారమును నేటు జమునాలాల్ బాబా గారు పరిశీలించుచుండురు. ధనసహాయము విషయమున ఆయమొక్కరే బాధ్యతనెంతను వహించెదరు. ధనసహాయమును కోరు రాష్ట్రీయ సంఘములు బాబా గారికి దరఖాస్తులను పంపవలెను. బాబా గారు వానినిగూర్చి నిశ్చయితో కార్యసంఘమునకు పంపెదరు. అత్యవసరమైనచో బాబా గారు స్వతంత్రులించి 5000 కు మించకుండ ధన మొసంగుట కధికారిమయ్యడమైనది. సిమ్మట ఆమెత్తములనుగూర్చి కార్యసంఘమువారి అనుమతిని బడయ

వలెను. ఆయా రాష్ట్రీయములకు కావలసిన మొత్తమును వారి ఖద్దరవిషయమున ఖర్చు పెట్టిన మొత్తమును సలఖాచించి సహాయము చేయవలెనని తోచినపుడే కార్యసంఘమువారు ధనసహాయము చేసెదరు. ఆదాయవ్యయ పట్టిక-సాంకేతికవిద్యాకాఖ 25000, విక్రయకాఖ 20000, నిర్మాణకాఖ కార్యసంఘము 20000, ప్రచారము ప్రచారణ సంఘము లక్ష, రాష్ట్రీయములకు బదుల్లు 13,55,000.

17. ఖద్దరుపనికి బదుల్లు నిమిత్త మికమిదట వచ్చుదరఖాస్తులు బాబా గారి నిపార్సు నిమిత్తము వారికి పంపబడును.

18. గుజరాతులో ఖద్దరుపనికి 180000 నిమిత్తవలె పని 6-11-21 ని చేయబడిన 22 వ తీర్మానము ప్రకార మింకను ధన మియ్యవలెనని ఆతీర్మానము రద్దుపరచడమైనది. ఈ నెల 18 వ తేదీని చేయబడిన తీర్మానము ననుసరించి రాష్ట్రీయములకు బదుల్లు నిచ్చుటకు చాల ధనము వెంటనే కావలసియున్నదిగాన బొంబాయిలో తలకు స్వరాజ్యనిధి ట్రస్టీల ఆధీను నందున్న సామ్యులో వాతలు విరాళముల నిమ్నపపుడు ప్రత్యేకపు మరతుల నేర్పరచిన మొత్తములు తిప్ప త కిక్కిన సామ్యు సంతు నేటు జమునాలాల్ బాబా గారికి పరపరపగారెదము. బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి వ్యయములకు ప్రత్యేకింపబడిన 600000 లో వాకి ఈసంతుస్థములో నిత్య కృత్యములకు కావలసిన మొత్తమును మాత్రమే మినహాయించి తక్కిన సామ్యునంతను బాబా గారికి వరపరపవలెను. బొంబాయి రాష్ట్రీయసంఘమువారుగూడ ఖద్దరు అవకళకలిను గనునించి తమ తీర్మానమును సవరించుకొనవలెనని త్వరలోగా మొత్తమును బాబా గారికి పంపుటకు వీలు కలిగింపవలెనని యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

19. ఖద్దరుపనికి 3,00,000 నోసంగుటకు 17-8-22 వ చేయబడిన 1 వ తీర్మానముననుసరించి ఆమెత్తమును బాబా గారికి వరపరచవలెను.

20. సంయుక్త రాష్ట్రీయముల తలకు స్వరాజ్యనిధినుండి అభిలభారత కాంగ్రెసుసాయసంఘమునకు కావలసిన 4 వ వంతు మొత్తమునుగూర్చి పండితజహంగీరాల శెహూగారును కార్యదర్శి యు వ్రాసిన లేఖలు చదువడమయినది నేటు జమునాలాల్ బాబా, పి. శే. పటేలుగార్ల విషయములు పరిశీలించి కావలసిన మొత్తమును నిర్ధారణ చేయవలెను. ఈలోగా అభిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి జాతీయకేంద్రకల సంఘము కు గాను రాష్ట్రీయసంఘమునకు బదులుగా 25000 గూపాణులను అలహాబాదు బాంకికి పంపవలెను. బాబా పటేలుగార్ల నిర్ధారణచేసిన ప్రకారము కావలసిన మొత్తమును కార్యదర్శి సంయుక్త రాష్ట్రీయముల కాంగ్రెసుసంఘమువారి యొద్దనుండి వెంటనే రాబట్టవలెను. ఆ మొత్తము పూర్తిగా వసూలుగవరకును వారి కేవిరాళములను యియ్యగూడదు.

21. ఆంధ్రరాష్ట్రీయము నిమ్న జాత్యుద్ధరణమునకు 7000 ను కోరుచు టి. ప్రకాశంగారు పంపిన విజ్ఞప్తిని చదువడమైనది ఆసామ్యు నోసంగుటకు బొంబాయి తలకు స్వరాజ్యనిధి ట్రస్టీలను కోరడమైనది.

22. 5-10-21 వ తేదీని ఆమోదించబడిన 8 వ తీర్మానమును రద్దుపరచి ఆంధ్ర శాస్త్రులసమన్వయ విచారణచేసి పరిష్కరించుటకు సి. రామగోపాలాచారిగారి నిపుడు నియమించడమైనది. వారిపరిష్కారమే కడపటి పరిష్కారమగును.

సరిహద్దుల రాష్ట్రీయ విచారణసంఘము

సరిహద్దుల రాష్ట్రీయరాజవిషయమై నియమించబడిన విచారణ సంఘమువారి ఎదుట సాక్ష్యమిచ్చుచు ఫిరకామీషనరుగ జాకా మావెగారిట్లు చెప్పిరి: - భారతదేశమునందు ఆరులునందున్న సంస్కరణముల చట్టము సంపూర్ణముగ ఈ రాష్ట్రీయమునకు మాడ అనునర్తిండు నట్లు చేయవలెను. అన్ని విషయములు ఆలోచించి మూచిక ఈ రాష్ట్రీయమును పంజాబుతో చేర్చుట ఎంతమాత్రము యుక్తముకాదని నాఅభిప్రాయము. ఇందునల్ల ఎట్టిలాభము కలుగదు. ఈ రాష్ట్రీయపరిపాలన సుదీర్ఘమున అవకాశములు గావించుచున్న నిందాకోషణల కెట్టి ఆధారమునులేదు. 30 మందిఎన్నుకోబడిన సభ్యులతో ఒక కాసన సభసభస్థాపించి వారికికొన్ని అధికారము లొసగుట ఉచితము. అవకాశముల తీరవిమర్శనలు అంతటితో ముగియును. వ్యాయవిషయములందు ప్రధాన వ్యాయస్థానమును పంజాబునకు మార్చుటచే కోర్టుల నుపయోగించుకొనువారికి ఇబ్బందికలుగును. ఈ రాష్ట్రీయపరిపాలనము ప్రత్యేకముగనే జరుగుచుండవలెను కాని విశరములందు కొంతమాత్రపు గలుగజేయుట ఉచితమని అభిప్రాయపడుచున్నాను."

బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ మహాసభ

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి అధ్యక్షత

మాజీ అబ్దుల్లాఖానుగారు రుపన్యసించుట

14 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము బొంబాయిలో మార్వాడీ విద్యాలయమున శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి అధ్యక్షత క్రింద సభ జరిగినది.

సరోజినీ దేవిగారు

మాజీ అబ్దుల్లాఖానుగారి సుగుణసంపదలు బొంబాయి ప్రజలకు పూర్తిగా తెలియవు. ఉత్తరహిందూస్థానున భారత విప్లవాత్మకములలో మాజీ జీవిత కథలను వివరించుచు, మహాత్మాని స్థానము నాకమింపదగినవా రెవరైన నన్నవో నెదరు మాకింత యే అని దేవిగాను నుడివిరి.

మాజీ జీవిత ప్రసంగము

జీవితము బాన్సాల్ తీర్మానముల ననుసరింపవలెను. జాతీయ మొత్తమాత్రమును పరికింపడు. హిందూవులకును మహాత్మా దీక్షయులకును మైత్రి యింకను పెంచవలెను. అన్ని పక్షముల వారను కాంగ్రెసు పతాకచ్ఛాయను కలిపి పరిచేయవలెను. హిందూజాతీయమునకు స్వరాజ్యము రావలెను. స్వరాజ్యము గలదేశము లలో నత హిందూజాతీయలో రాకకీరు పక్షములు లాభకారము గావు. ఈ పక్షములలోన నన్ను మే కలుగును. జాతీయవిద్య కిది మగు ధనము కావలెను. గ్రామములలో పంచాయతీ వ్యవస్థ స్థాపించుట సేవ్యమవలెను. ప్రభుత్వవిద్యను స్థాపించుట వెళ్లగూడదని మాజీ జీవితము నుడివెను.

ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

మొదట జాతీయభావలో మాటలాడగలుగుట ఏదైన గాని జాతీయ కావ్యనిర్వాహము పూర్తిగా సాగును. వాణిజ్య భావ ప్రశ్నకేముగనందెను జాతీయభావ ముఖ్యము. ఇప్పుడు విమర్శలు తిరస్కరింప గానుండును. ద్వంద్వార్థముగ నుండ గూడదు. విమర్శించువారు స్పష్టముగ నూటిగా విమర్శింప వలెను. అదియే వ్యవహారము. అసహనాద్యము మొట్టల విఫలమైనది. ప్రజలకు విజ్ఞానము కలిగింప వలెనోయినా? హిందూ మహాత్మాదీయ మైత్రిని పెంచుటకే పోయెనా? మహాత్మాకు మనకొనంగి మహాభాగ్యము హిందూ మహాత్మా దీయ మైత్రియే మాజీ జీవిత యిందుల కధికకృపి నలివెను. మహాత్మాకు దేశీయులను భయ విరహితుల గావించెను. మన యాద్యక్షమునకు ఖద్దర్ కీలకము. అసంపూర్ణ జాతీయత నిరుపయోగము. ఖద్దర్ వ్యాపకము సధికముగా జరుపవలెను. కాశ్మీర గారు 60 కలు వ్యయముచేసి చేతుదలచిన ప్రచారముకంటె 100 వాల శ్రేష్ఠమైనది. ఆస్పత్రికలను తొలగించుట చరియొక గొప్పపని. అది కృత్రిమముకాదు. మన లోపములను నేను వివరింప నక్కరలేదు. మితవాదుల ప్రయత్నములు విఫలము కా లేదా? అంగ్లవిద్య విఫలము కా లేదా? విదేశీప్రచారము విఫలము కా లేదా? ఇండియాపత్రిక నిరుపయోగము కా లేదా? కాననసభలు నిష్ఫలము కా లేదా? మాంటాగూగారి ప్రయత్నము విఫలము కా లేదా? రిడింగ్ ప్రభువు విఫలము కా లేదా? (ఘనహర్షము). కావున గాంధీ మహాత్మాని ప్రయత్నము ఫలింపలేదని మీరు చింతింపకు. కాననసభల బహిష్కరించుటకు సరమని నేనెదివరకు నమ్ముచుంటిని. అదిసాధ్యము కాదని నేననుకొంటిని. మనము కాననసభలను బహిష్కరించినవో నిరుపయోగు లానభలలోని కేగి ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడదని నేను తలచితిని. వారు కక్షకాననముల నామోదించుట నమ్మితిని. సంస్కరణ కానము సఫలమని నేనపుడు తలంచలేదు కాననసభలలోనికి వెళ్లుటకు ప్రభుత్వముకు సహాయము చేయకుండుటకు వీలగునను నమ్మకము నాకిప్పుడు తొలగినది. అసహనాద్యమునకు కాననసభల బహిష్కారమే మూలాధారము. నేను కాననసభ కేగితిని. నేను కోరినది నాకటలు లభింపక పోవుటచే దానిని వదలినది. నేను అసహనవాదిగానే కొంత సాధించుటకు కాననసభలకు పోయి విఫలమైతిని. కాననసభలలో పక్షములు లేవు. ఉండవలెను లేదు. కావున - గురుకులు - సాంకేతిక వ్యయము ఏదైన నరకాశము కలదు. కాననసభలలో గూడ దేశభాగి మనుష్యులు సర్వరిక్షులును కొందరున్నారు. ఇప్పుడు కాననసభలందరను అసమర్థులని నేననుగాని అచట నెవ్వరును లేని

గూడ నెవ్వరు వీలులేదు. జాతీయవాదు లానభలకు వెళ్లినను వారేమియును చేయుటలేదు. వారువిద్వంధమును తెగ్గింపజాలరు. నేను వారికి ముందుకేము నారోపించజాలను. న్యాయక్రమ కాళి ప్రభుత్వములే కాళి. కాననసభల తొలి తీర్మానముల నామోదించినను ఎట్టి ప్రతిరోధకమునూ లేదు. చేసినను కార్యకాళి గాదు. వారువ్యతిరేకముగ మాటలాడిన అధ్యక్షుడు వెంటనే మందలించును. అధ్యక్షుడుగూడ జాతీయవాదియై యుంతులెను. నిబంధనలు మాత్రమేను. ఆపుడునిగోధింప వీలగును. స్వరాజ్యము వచ్చినప్పటికీ కాననసభలకు వెళ్లకయ్యవని మహాత్మాకు నుడివెను. కాంగ్రెసువారు కాననసభల కేగినను ఇతరరాష్ట్రములకుంటె హెచ్చుభావమును బడయజాలరు. అచట ఆకర్షణ లేనియో గలవు. సభ్యులు వానికి లొంగిపోయెదరు. అచటి కేగిన వారు కాంగ్రెసునిజమముల ననుసరింప జాలరు వారే పక్షమును గౌరవింపజాలరు.

కాననసభలలో చేరినప్పటికీ కాననసభలయందే విద్యా కులగుదురుగాని కాంగ్రెసు క్రమశిక్షపట్టణి భావము మహాబాలకు. మన మహానాయకుడు చెవిసాలలో నున్నాడు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ శిక్షాంజనవాణి గార్లు చెరసాలలో నున్నాడు. ఇటీవలయమున జాతీయవాదులు కాననసభల కేగుట ధర్మమగునా? చెవిసాలలో నున్న మహానాయకులకు వేల కొలది మనసోదయంబట్లు నిశ్చయి నెవరేయ్యరు గానా? ఇటీవలయమున నిరంజన్ హోస్కర్లు ఆలి గనముల కాశిచి ఈ విషయమును చర్చించుటయైన తగినదా? దేశీయులు బాన్సాల్ తీర్మానములనే నమ్మి వాని ననుసరింపవలెను. తిలకునిధి కక్షిముగాధనము నొసంగవలెను. ధనవంతులే గాక బీదలుగూడ తిలకునిధి కక్షిము నొసంగవలెను. ఈ సంప్రదానము బీదలకుగూడ సుబంధించియున్నది. వారుగూడ తమతంతు భారమును భరింపవలెను. ఇదివరకు మనకావ్యములవలన కష్టములైన వారి నందరిని తమింపగోరి, మన బలమును వృద్ధిపరుపవలెను. జీవితము నంతయు జాతీయపతాకముక్రింద నేకము చేయుటయు జాతీయనిధి కక్షిముగ ధనము నొసంగుటయు దేశీయుల ముఖ్యోద్దేశ్యము. ఒక్కరిని అరెస్టుచేసిన కొంత విద్య సభ్యునించిన వారును ఏదోపదవియందున్న వారును మరెవరుగూ సునిధులు కావలెను. అని శ్రీనివాసయ్యంగారు నుడివిరి. (హర్ష ఘర్షణ).

టంగుటూరి ప్రకాశంగారు

అభివృద్ధివాదినందరిని శాంతిభావమున ప్రోత్సహింపవలె కాంగ్రెసుసంఘమున చేర్పవలెను. గత 18 నెలలనుండియు మహాత్మాకు బోధించుచున్న విషయములనే ప్రతిరోధి ప్రకటించినను తొలకువారు మహాత్మాకు తోడ్పడిన చెవిసాలకు పంపిరి. ఇంతవరకు నేను కార్యాచరణకు తీసుకొనిపోయితిని. అని సరోజినీదేవిగారుని. ఇకముందెదిసాగునని తోచదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రమున అత్యధికవిద్యవలెను. అత్యధికత్యాగశీలయునగు నొకయువతీనుండి చెవిసాలకుపంపబడినది. దాని లింగులో నానిత్రీదేవి మొన్న వరకును చెవిసాలలోనుండెను. ఇప్పుడామెను వదలి ధని తెలియచున్నది. అటులే ఎప్పుడోయొకనాడు ఏకవర్షంక సరోజినీదేవిగారినిగూడ కార్యాచరణమునకు పంపును. ఇప్పుడు మన మహానాయకుడు గాంధీ మహాత్మాకు చెవిసాలలోనే యున్నాడు. సంస్కరణ చట్టములన మనకు సంస్కరణములు లభించినవేను. వాషింగ్టన్ సభకును సామ్రాజ్యసభకును నానాదేశభిమున్నగు సభలకును హిందూదేశ ప్రతినిధులను పంపితినియును సంద్యోతములలో మన ప్రతినిధులు సంతకములు చేసి నియు రాజప్రతినిధి నుడివెను. ఆ ప్రతినిధులు ప్రభుత్వప్రతినిధులుగాని ప్రభావతనిధులు కాదు. వ్యవస్థాపకుల ప్రతినిధులు. మన దేశీయులు కొందరు ప్రభుత్వమునకు సహాయము చేయుచుండుటలననే స్వరాజ్యము మనకింకను లభించినది కాదని ప్రకాశంగారు నుడివిరి.

కాననసభలకు వెళ్లరాదని వి. జే. పటేలుగారుగూడ ముచ్చటించి. (స్వగత యిల్లం - బొంబాయి తిరివాల్ - మే 15)

పూనిమాంగారు

శ్రీ పోలుగారుగూడగారికి, శిక్ష విధించినతరువాత, పూని మాంగారుగారుములో, కల్లంగడి పిక్కటింగు తీవ్రముగ జరుగుచున్నట్లు సమాచారము తెలియుచున్నది. కల్లంగడి గూడ అచ్చట లేదని తెలియుచున్నది. రెండవతూరి రోలుములో, తక్కువ మొత్తమునకు తీవ్ర 'సారాయి' అంగడికూడ నింకను అచ్చట స్థాపించబడలేదు. నామగూగు శిక్షకల్ల జనుల కుత్సానా చధికమాయెను. అధికారులు తలచినదొకటి, జరిగినదొకటి. రాజగోపాలాచారి.

వాతావరణ నిధి 1922-వ సంవత్సరం మే 16-వ మంగళవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	అర్జున్ గుంటూరు 24 X 24 X 24	నల్గొండ 24 X 24 X 24	కర్నూలు 24 X 24 X 24	తణికుపేట 24 X 24 X 24	మైసూరు 24 X 24 X 24
నిల్కొరియా సా 15	87.3	72.2	2.40	12.31	...
పోర్టు బేరు	87.0	77.3	...	15.69	9.22
స్టీపురు ద్వీపము
ద్రమండు ద్వీపము	88.7	81.2	...	2.84	4.79
సాగారు ద్వీపము	90.0	81.6	...	0.82	3.02
గోపాలపురం	91.1	81.9	...	0.18	1.80
కోరాపుట్	96.7	72.8	...	2.10	2.68
వికాపురము	98.0	80.7	...	00.6	1.60
కాకినాడ	95.1	79.1	...	0	1.19
రుచిరపట్నము	94.8	77.0	...	0	0.97
గుంటూరు	103.4	79.4	...	0.48	1.24
నెల్లూరు	96.8	79.1	...	0.80	0.61
మద్రాసు	92.4	79.6	...	0.16	0.92
కడప	94.1	78.0	...	0	0.89
నాగపట్నము	90.6	72.1	0.92	2.66	1.85
పాంబట్	91.9	81.6	...	0.94	2.12
ట్రెంకోమరీ	91.6	76.6	0.18	7.86	...
కోళంజో	87.7	79.5	0.84	25.75	15.26
తిరువేంద్రము	81.0	75.0	0.63	7.18	7.23
కొచ్చిన్	83.7	72.9	1.63	12.98	8.26
కాలికట్టు	81.2	73.5	0.85	7.75	6.53
మంగళూరు	80.9	80.2	0.63	6.86	2.25
మేరకార	76.4	65.4	...	9.29	4.4
కార్వార్	90.9	81.9	...	1.04	0.59
కర్నూరి	89.2	79.5	...	0.02	...
బొంబాయి	91.0	79.8	...	0	0.05
హైదరాబాద్	104.4	80.9	...	0.41	1.85
రైచూరు	102.8	83.1	...	0.70	1.02
అనంతపురము	102.8	79.7	...	0.23	1.36
బళ్లారి	108.1	78.0	...	0.85	1.58
కర్నూలు	104.9	79.8	...	0.20	1.14
కడప	104.1	81.6	...	0.50	1.09
హన్మంట్	84.3	69.8	...	7.13	4.59
బెంగుళూరు	89.3	69.0	0.12	4.26	3.07
కొడైకనాల్	62.7	53.3	0.16	7.12	7.66
ఉదకమండలము	60.3	51.1	0.48	5.34	6.48
కోయంబట్టురు
యేలూరు	97.4	78.2	...	0.80	2.47
నీలము	84.8	72.5	0.27	7.09	4.43
తిరుమనాపల్లి	92.4	75.4	...	5.82	3.23
పరుక్కోటై	89.8	76.0	0.25	2.07	2.79
చుదురు	91.1	75.8	0.11	3.85	3.70
తిరువల్వేరి	4.89	3.47

వర్షా ప్రాంతములు పశ్చిమతీరములందు నల్లలు కట్టముగ గలవు. కర్ణాటకము, పెంజులు, దక్షిణము, మైసూరులందు ఒకమాదిరిగ గలవు. మిగిలినచోట్ల స్వల్పముగ గలవు. సర్కాడలలో ఆర్ద్రత లేకున్నది. మిగిలిన ప్రదేశములకు దళికులు సర్కారులు, కర్ణాటకము, దక్షిణము, హైదరాబాదులందు చేడియందు మార్పులులేవు. పశ్చిమతీరము, మైసూరులందు హెచ్చును మిగిలినచోట్లనెల్ల. నీలము 27 నాగపట్నం 92 పురుక్కోట 25, చుదురు 11 తిరువేంద్రం 66 మంగళూరు 63 కొచ్చిన్ 85 బెంగుళూరు 12 ఉదకమండలము 48 పెంజులు, కొచ్చిన్ 1.63 అంగుళములు వర్షముగలదు.

అచ్చటచ్చట వర్షములు గురియును. ఎన్. ఆర్. యు. సాపూరు. వాతావరణ కాశ్రమిణుడు.

కొచ్చిన్ సంస్థానమందలి యాభిశక్తిల సభ శ్రీమతి పార్వతిఅమ్మగారి అధ్యక్షతక్రింద 11 వ తేదీని సమావేశమయ్యెను. మ్యమును పానముచేయరాదనియు, కల్లును గీసరాదనియు, ప్రభుత్వ ప్రదేశాలయములలో ప్రతీకించుటకు గృహమంత్రినమును జరుపవలెననియు తీర్మానములు గావించబడినవి.

సికింద్రాబాద్ వైశ్యసోదరుల కొక విజ్ఞప్తి

ఈనెల 9 వ తేదీని ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురించబడిన మీ సభలయొక్క తీర్మానములలో కొకటి "వివాహాదికాలము లందు వేళ్ళలను వియోగించు పద్ధతిని తీసివేయవలయును. అట్లు చేయుటకు వీలులేనియెడల నిర్బితార్థము మొదలుకొని గృహప్రవేశ పర్యంతము రెండు పర్యాయములకంటె ఎక్కువగా రప్పించగూడదు"ని యంతగా చూచి తీర్మానముయొక్క మొదటి భాగమునకు కొంత యానందించిను, రెండవభాగము మటుకు తింతనే గొల్పుచున్నది.

సహజముగ స్త్రీలు సుందరతాపులు. అందులో వేళ్ళలు గొప్పనైట్లు వెలుగురుగల కరుకర్కను మెరుగు నగలను, రంగురంగుల నీరలను, ధరించుచు వారి అందము తప్పక ఆతిశయించును. అందుతోడూ వారి గౌరవ హృదయమున కాదు ప్రేమలకు హాసితో గలవనపుడు యెంతటి వృధ విత్తుడైనా చరించునపుడు, మినుమిసలాడు యాననల సంగతి చేరుగ జెప్ప నక్కరలేదు. అటు యాతుచున్నపు డా వేళ్ళ యొక్క ప్రతి చూపున తనకొరకే అని ప్రతివాడును ప్రతిం చును. ఇంతకు నచ్చిన వెనుక నిక నాగదు గనుక నొక వాటిరేయి వాని పొంపాకొందును. అనంతరము సుఖభోగములకు సాగనట తటస్థించుచున్నది. భావ్యాత్మ దిద్ద లేదుటయో, పండువంటి కాపుకొలుపు పొడగటయో సంభవింతును. కావున నిభియము పట్టుకొని తేలు, కడ్డు త్రవ్వకు యను మినుమిన చూస రుల జేదమునఁ ద్రవ్వనట్టి యాభోగము మేళములు నిరసించి చుగినివి. సంసారములకు వేళ్ళునుగు లనంగు వేళ్ళలను పది మంది బంధువులను గమనాచేరుగు గుర్ర సమయములకు రప్పించుట ప్రమాదమని మీరు ప్రచారింపి వివాహాది కాలము లందు వేళ్ళలను నియోగించు పద్ధతిని తీసివేయవలయునని మీరు తీర్మానింపట సంతోష వాచకము.

కాని, "అట్లు చేయుటకు వీలులేనియెడల, నిర్బితార్థము మొదలుకొని గృహప్రవేశ పర్యంతము రెండు పర్యాయముల కంటె ఎక్కువగా రప్పించగూడదు." అని కఠింపుటవలన గలుగు నష్టము మీరు గమనింపకుండుట భోచరియము. ఎప్పుడు మీరు బోగము మేళములు రప్పించగలవని తెలిసికొనినో, అప్పుడే యివి పూర్తిగా రప్పించుకొని. చెతుగును చెడుగని తెలిసికొనినెను. ప్రాజ్ఞులు దానిని దరిజేసేయరు. మత్స్య పానము కూడని పని యని యెరిగిన వెనుక దానిని వదలుకొనక, దినమునకు రెండు పర్యాయములు మాత్రము రెండేసి పోగుల చొక్కన నేనింప నిర్ణయించుట పరిహాసాస్పద మెట్లుగనో యట్లే వేళ్ళలు తగని యెరిగి కాలిని రెండు పర్యాయములైనను సరే రప్పించుట నకబాటు.

అట్లుంచి, "అట్లుచేయుటకు వీలులే"క పోవుచుంటే కొందరు పెద్దలు కుర్ర సమయములకు యిండ్లకు కారనియా మీ భయము! అయినచో నే మీ కొడుకే! బోసి నోటివాడు తేలపించిని చూపుకొనునట్లు, చిన్న వాటనండియు వేళ్ళల సాంగత్యమునందే కాలమునుండవే, నిజభావ్యతో సంసార మును నమియూ వెలుగు పెద్దలు కొందరు బోగము మేళ ములను క్లాఫించుచు, అవి లేనిచో తాము దయచేయవని ప్రతి భుజించి ప్రతిభుజించురుగా! అట్టి మాధా భిక్షామణులు రావండుటయే నన్ని విధములచేతను మంచిది.

ఒకవేళ, వేళ్ళలు లేనినో గృహము రంజిల్లదనియా మీ సంకోచము! బోగము మేళమనగా లంజుల దండనియోగా నచ్చు తెలుగులో నర్థము. అట్టి లంజులనగల గృహము రంజిల్లుట కంటె అనలు రంజిల్లుటయే యుగ్మవముకు శ్రేయస్కరము.

లేక, గానాభిసయాదికలకు వామణి జాత్రుగా నుండదనియా మీ సంకోచము! వీరియందు గానము, అభినయ మేగాక యింకా ఎన్ని సద్విశ్మయమును, సిక్కి శక్తిచార వోమము అన్నిటిని చూసిపూయుచున్నది. లక్షా శువాసనల వదును నొక్క యుల్లిపాయను చిరుకగట్టి పెట్టగా నా శువాసన లన్నియు నడుగులును. వీరి గానమంతయు, వీరి యభినయమంతయు వ్యభిచారమునకు పురికొల్పి, యుత్తుల సంసారములను నిస్సారములుగ మార్చుటకు మాత్రము యుప యోగకముచున్నది. వీరిగానము వాకిందుట వెలుగైన దీపమును ముద్దిత బోవుటను. మీరు కావలసింది గానమే యైనచో, మాప్రకృతగానము లీ భగవంతునియను నికను యెంతమందితరు.

కావున నో సోదరులారా, మీ తీర్మానముయొక్క రెండువ భాగమును రద్దుచేయుడు. తేనివో దానిని పండుచేసుకొని

యందనును బోగము మేళములను రప్పించురు. అట్లు జరుగుతుండ మీరందరునుద్ధవనిర్భరులైతిలేని, నెట్టియవాతరములనుమిమ్ముడ శోవు నామాట నమ్ముడు. మన యేలూరు వైశ్యసోదరుల నొకసారి తిలకింపుడు. వారెవరును మేళములను పెట్టరు. గట్టి గా కట్టుబాటు చేసికొనినారు. ఎంత పెద్ద సామాకారైనను మేళమును రెక్క నేని, సహించుటకును. వాంఛించు సెనరును భోజన సత్కర్మకు లందుకొనుటకు జోషరు. ఇది చూచియెనను, మీరు తీర్మానమును మాట్టుకొనుట పూర్వ. లోటును సవరించి, తీర్మానానుసారముగా ప్రవర్తించెదరు గాత!

మన కర్తవ్యము నాలొచింపుడు. మనంబుంటి ముందున్న మురికి గుంటను మనము పూడ్చి వేయుట కాతురత పడు చుం డును. కానిని పూడ్చి బయల్పెంపకున్నచో, కానిచుట్టును దోమలకుఁ గొడువ యుండదు. వేళ్ళలలయు ప్రస్తుతమందు మన హిందూ సంఘమున నొక మురికి గుంట. కానిని సంస్కరించు టకు అందకును తోడ్పడవలయునను నభిప్రాయమును లోకోత్తర వాయువుడగు మహాత్మా గాంధీజీ యాంధ్ర రాష్ట్ర పర్యట నానంతరము వెలువచ్చి యున్నాడు. మొట్టమొదట శ్రేష్ఠ లిప్యధుర జీవశోపాధిగా గురుగృహినియన్న పదుపు వృత్తినుండి వాకిని తప్పించు వలెననన వారి మేళములు ప్రాశస్త్యహింపఁ గూడదు. ఇట్లు కొంత కాలమగు నంతి ఏ వేళ్ళయూ మేళము లకు రాదు. వాకిలో వివాహాదు రాండ్లు పరిణయ మాడి సంసారముల చేసికొందురు. చిన్న వాటనుండియు పిల్లలకు రాటుము నడకుట, నెక్కేయుట, రంగు వేగుట, మొదలగు ప్రజోప యోగములై నట్టియు, గౌరవ జీవనమునకు సహాయ భూతము లును అగు వృత్తులు నేర్పించుకొందురు. ఈ వృత్తులను నేర్చుట కును, విద్యాబుద్ధులు గగలుటకును, ప్రత్యేకపు ఆశ్రయములు జేరక నందంతలను జాతాగ్ర్య వంతుల సహాయముతో పాపింప బడవలెను. ఈమోస్తరుడి మహానుభావోనితరలనై శ్రీయతి గుం టూకు యామిశి పూర్వతిలకగాన నెలకొల్పితి. మన వైశ్యులలో నెక్కిరు తెచ్చుటనో గాని కానుకొనడు. మనకున్న భనమును కొంత సద్వినియోగము చేయవలెనన, మేళములు తప్పించుటగాదు. అవి పూర్తిగా తప్పించి యి యాశ్రయములకు వృద్ధయ పూర్వ కమగ సానుభూతిని గనుపరక వలెను. సికింద్రాబాద్ వైశ్య సోదరుల కిదియే నే జేయు విన్నపము.

చాలకొలు, 10-5-22 } ఆత్యం నరసింహమూర్తి, బి. ఏ.

ఒక రాజీనామా
"విశాఖరం దివిజను యలకా కొత్తపత్రికాను కాపు రస్తుడున్ను, నుబ్బంపేటగ్రామ బ్రయాన్ ఆఫీసరు అయిన వోలేటి శూర్యనారాయణమూర్తిగారు అసహాయాద్యవము ననుసరించి ది 21-4-22 సంవరం తేదీని తమ బ్రయాన్ ఆఫీ సరు పదవికి రాజీనామాయిచ్చిరి. రికార్డునగయాలలు అప్పగించి వేరెవరు" (ఒక విలేఖరి.)

ఒక విలేఖరి
(ఒక విలేఖరునినుండి)
మే 14:—వెంకటాచార్యులకల జగన్నాథస్వామి, పొం పాడ రామమూర్తిగార్లవైకెను 10 తేదీ పూసన వాయదా వేసిరి. ఆనాడు విచారణ జరుగలేదు. యెప్పుడు వాయిదా వేప్పలేదు. కొద్దవారు సమములు పంపిస్తామని చెప్పినారు. 8 మందిని గాంధీ భవనచేసివారని చార్జీవేసి 8 తేదీకి వాయిదా వేసిరి. అది మరల 12 తేదీకి వాయిదావేసి 19 తేదీకి వాయిదావేసిరి..

పర్రాకిమిడి
(ఒక విలేఖరునినుండి)
మే, 11:—పర్రాకిమిడి కాంగ్రెసు సెక్రటరీగారైన శ్రీయత పోలవరశ్రీవారాయణగారు మణియరువున సోదరులతో 188 సెక్షను క్రింద రివారములు విడిచెను విధింపబడిరి. 22-4-22వతము ము బ్రహ్మపురమునకుగొంపోయిరి. 1911 విధించి అందును నారకు ము బ్రహ్మపురమునకుగొంపోయిరి. 1911 విధించి అందును నారకు లకు వకకోజు ముందుగావారి ఆస్తి జప్తుచేయుటచే వదలి వేసింపు టికి పంతులుగారు తెరసాల వెలుపల చెట్టు కింద నుపసరించి వారికికను లోటురానీతుకయేయండి తమవార వచ్చిరి. వారికి జాతీయవారమునకు అన్ని సౌకర్యములు సరిగనేయ గొను గాని వీరు జాతీయవారమున జేసిన ప్రార్థనకు విమోక్షగాను ఉప్పుడువిషయమున వారు వరవిధియందు స్వీకరింపకుండున వీరి కైదు దినములు చీకటికొట్టు అనుచుచి. అది వీరి లొంగకుం దున జలవంతముగా నాహారమియ దాక్కరగాడెచ్చి ముక్కు మానిపట్టు కండ్లలో బోడునిచ్చి ఉప్పుడు తియ్యపు వార పెట్టి (అతితక్కుగానుండుటచే గొంతున దిగలేదు)తిలవాడించి యెన్నియో చేసి యొకపక్షినిమనుములకు కమనమగుటకే విధుల జనోంధులైరి. అందుచే వెలుకాల వెలుపల ఒక కొట్టునందుల విరి. అందీయన యెంటరిగా నుండుటచే దైవప్రార్థనకు మఱియ సావకాశముగా నున్నదని చెప్పిరి.

వెంట్రుకలే అంద

రా లిపోతుండ, ఆంగ్ల త

వెంట్రుకలు దువ్వెనలో కూడి రాకముననే త్వరపడుదు. ఈదినములు మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పొడిపోవును.

అంతవరకు నాచిహ్నము.

కామినీయూ చూసెను

వామలు నందాగార వైపును

ఇది రిజప్టరు నమూనానది.

వెంట్రుకల కెట్టి రోగ మున్నను, కోరో మాంద్య మున్నను, యిది రివ్యూనధము.

వెంట్రుకలు చిట్లుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు. మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి పట్టు కత నుండి మెరయ చుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

వెంట్రుకలు యెట్లు వృద్ధియొకో కనిపెట్టుడు.

కామినీయూ తినునా నిన్ను సర్వోత్కృష్టమనిగ జేయును.

నల బుద్ధి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని చోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము : క్రయించబడుచున్నది.

ఇది మందు లమ్ముకా రందరివద్దనున్ను, నరేడు లమ్ముకా రివద్దను గూడ దొరుకును, లేకున్ను, సోలు యెంట్లు:—

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్సు కంపెనీ,

కెమికలు కంపెనీ,

(128) 155 జమ్నామకీడు, బొంబాయి.

మీరు నువ్వన ప్రకృత్యు, లేక అర్ధియ కాగలవినపుడు "టెటో దిట్ బనాడు" కు వాయుము. ఇది రిజప్టరుచేయబడినది. ఆత్యధురీ పైన గుణముగలది.

1/2 టెన్సు బుద్ధి 1-కి ధర రూ 2-0-0
1 ట్రాము " " 0-12-0
1/2 ట్రాము " " 0-8-0

కొన్ని మక్కలు చేతి రుమాలుయందు చల్లని మిక్కిలి మనోహరమైన వాగున చుట్టుప్రక్కలకు వ్యాపించును.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము

చరక సంహిత - రసాయన ప్రకరణము

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము బలము నిచ్చును. కాశ, కృమికలు, గుండములను నశింపజేయును. స్వల్పభంగమును నివారించును. క్వాగ్రకోసములలో ఉండే శోగములను నివారించును. బలము గలిగించును. పృష్ఠోగమును బోగట్టి బలమును లభించును. వాతగ్రత్తము (అనగా మోకాళ్ళ మీదికి) మోకాళ్ళకులమిదను పుట్టినవచ్చును. పొక్కులు బోగట్టును. (మంగళ)

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము మూత్రముగానుండే బోగట్టి మూత్రమును కుశ్రవరచును.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము క్షుద్రముగానుండే బోగట్టి మూత్రము బోగట్టి భావ్యుని గలిగించును.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము ఊడించినవారలకు పుష్టి నిచ్చును. గాయములకు కృశించినవారలకు బలము గలిగించును. వృద్ధులకు ముగ్ధులకును బోగట్టి నవ యౌవనము నిచ్చును. బాలలకు కఠినము పుష్టిని గలిగించును.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము - రసాయనము.

తైలములకు ప్రత్యేకమైన ధర్మాలు.

10 తులముల తైల రూ 1.

40 తులముల తైల రూ 3.

డాక్టరు అంటు లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. యం. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్

11 హైదరాబాద్ మాంబూర్ రోడ్డు మదరాసు (6133) క్వాలిటరు ఉచితముగా పంపబడును.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము - రసాయనము.

కుష్టురోగ నివారణి

యోగ్యతాపత్రములు (873)

కుష్టురోగములు నివారణ కావన ఆనుమానముతో వ్యాధి రోలు కృత్రిమముగా వేరు? కేసు 18 సం॥ర ముల నుంచియు

వాస్తవికములు కొందరు 5, 6 సం॥ర ముల నుంచియు, కుష్టుము స్వచ్ఛములైన వచ్చును. పొడలు (Coloured spots)

మొలగువాటితో బాధపడుచుంటిమి. వీరి "కుష్టురోగనివారణి" సేవించి రోగమును తలచు చాలనుభయముగా యున్నాము.

N. వెంకటరెడ్డి, భూస్వామి, కంలేభ కృష్ణాజిల్లా ఆంధ్రాదేశ కుష్టురోగములను, బుద్దురుటలో దీనినిమించి దివ్యావధము చేసి, గణనములేదని ఋజువుచేయువారికి రు 116 లు బహుమానము "మా కుష్టురోగనివారణి" ఘనవిని మాకు కుష్టురోగాంతకములు బయలుదేరుచున్నవి. జాగ్రత్త. 2కి సెల

దివములకంటె అధికముగా శరీరమును దుడవ్వు రు 6-0-0

ది రెడ్డి అండ్ కో, గోపాలపురం.

(8333-378) కొత్తపేటపాస్టు (గోదావరి జిల్లా)

ముఖ్యగవనింపు

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి

తేది నుండి ఆన్నిధరలు మార్చబడినది.

The Zandu Pharmace-

utical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.

ఇచ్చటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి

సమృద్ధముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూజాతమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తువదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

వైకనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి కంబళమును.

జాండు వర్తస్యూటికల్

వర్కు

ఆయుర్వేద యౌవనముల జేయువారు

(8333) బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ప్రెడింగు కంపెనీ,

పోస్ట్ ఎజెంట్లు: కాకినాడ.

ఆయులు ఎంజినులు

రెండు 3 $\frac{1}{2}$ హెచ్. పి. హార్వర్డ్ ఆయులు ఎంజినులు (వాడిచి) అమ్మకమున కున్నవి. ఎంజినులు బాగా పనిజేయుచు మునిగితియం దున్నవి.

16 అడుగుల మోటింగు, రెండు పుల్లీలు, పెద్ద నూనెకోట్టి, 2 $\frac{1}{2}$ అంగుళములు పంపు సహా విక్రయింపబడును. కావలసినవారు వెంటనే చూచుకొని ధరను నిర్ణయించుకొనవచ్చును.

చిరునామా

ఆంధ్ర పత్రిక

7, తంబుకెట్టిపేడి, మద్రాసు.

సవరంబంగారుకు మంచివెండికి గ్యారంటి



మావద్ద సహాము బంగారుతో తయారుచేయబడిన సకలవిధగలు, వెండిసామానులు అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. అర్హత యిచ్చినవారి యిష్టప్రకారము వారు కోరుకాలమునకు తయారుచేసి యివ్వబడును. నగలు శృంగీకరముగా లేనిచో వాపసు తీసికొని వైమియ్యబడును. (8)

మార్చి 198 } మద్రాసు శ్రీనివాసులు
టంక కాలపేధి మద్రాసు, } నాయుడు, మునిరత్నం
తెలిపాసు నెం. 380 } నాయుడు, అందునన్ను
నగలవర్తకులు 87 వైవాబజారు మద్రాసు.

బట్టోపుష్ప సారము

ఇది మంచి నువాసనగల అత్తక, 1-2 ముక్కలు వైస చల్లినయెడల ఆ నేకపుష్పముల వాసనను గుప్పించి కొట్టుయండుటయే గాక దేహమునకు చల్లదనమును అందమును గలిగించును—రు 8, ఖరీదుకు రాదగిన నువాసన తలనూనెలను 2-0-0 ఖరీదుగల యీ $\frac{1}{2}$ బొప్పి సీసాతో నులభముగా మారే చేపికోవచ్చును. (8351-4)

$\frac{1}{2}$ బొప్పిసీసా రు 2-0-0; $\frac{1}{4}$ బొప్పి సీసా రు 1-2-0.

1/8 (ద్రాసు) సీసా 1 కి రు 0-10-0.

ఎన్నిటికైనా వి. పి. చార్జీ రు 0-6-0.

పి. జి. ఏ. అండు కంపెనీ, పెరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

సర్వవృశ్చిక విషనంజీవిని (రిజిస్టర్)



రేలుకుట్టి తక్షణమే ఈ ఔషధమును వాడిన విషమును తీసివేయుటయే గాక బాధను పూర్తిగా పోగొట్టును. వెల పాకెట్టు రు. 0-8-0 పోస్టేజి 0-6-0, 4 పాకెట్టులైన వారికి పోస్టేజి ఇ.నాం. 1 డబ్బా ప్యాకెట్టు 5-0-0. పోస్టేజి ఇ.నాం.

చిరునామా:— రాజలక్ష్మీ కంపెనీ,

(5) నెం. 44 నంబులయ్యమ్మ పేడి, మద్రాసు

ప్రకటన

చందాదారులు మా ఆఫీసుకు ఉత్తరములు గాని మనిషిర్దులు గాని పంపునపుడు తమ చందా నెంబరును ఉదాహరించు చుండినయెడల ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకు సులభముగా నుండును కనుక నికనుండి అట్లు తప్పక గావింపవలెనని కోరుచున్నాము. ఆం॥ ప॥ వ్యవస్థాపకుడు.

నోటీసు

తమకు తాలూకాలోని మీరాపూరం అంకు నిడమర్రు యడ్డేలు తాలూకు పెండ్యాల లంక యొక్క సాగుబడి హక్కును 1832, 1333, అందు 1334 ఫసలీలకు పెండ్యాల మకాంలో యీ నెల 21, 22 తేదీలను వేలం వేయించబడును. గనుక కావలసినవారు హాజరై వాడుకొనవచ్చును.

శ్రీ రాజా వెంకటరామయ్య
అప్పారావు బహదరుగారు,
జమీందారు.

వేమన

(సంపూర్ణ డివిజన్, బోధనలు)

కర్త:- వంగూరి సుబ్బారావు.

[స్వామయ్యూర్ శ్రీ వేమన రామేశ్వరం పీఠికతో]

ఇదివఱకు వేమన్నను గూర్చి ప్రకటింపని చరిత్రాంశములు వెల్లడింపబడినవి. చిత్రపటములతో

1-కి రూ 2-0-0

ఆంధ్రక్షత్రియులు

ఈ చక్రవై జరిగిన వాదోపవాదములు అధ్యక్షము.

రూ 1-కి-0

వెంటనే వ్రాయుడు. (892-8268)

కమలకుటీరము,

త్రిప్పికేను - మదరాసు.

తామర తైలము

తామర, తీట్ల, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు

తామర, తీట్ల, గజ్జిక మంచిది డబ్బి 3-0-0-0 మాత్రమే.

అనేకరొండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సార్లు

రాచినతోడనే పోంపనదిని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు.

దీనిని రాచిన మంటయుండిను. చర్యము నలు వెక్కడ.

అశ్వశాంజనము డిశో, బొంబాయి - వదరాసు.



అమృతాంజనము

గాయము పుండ్లకు ఘనమయిన మందు.

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది.

అమృతాంజనము అన్ని నెలపలకు సిద్ధామృతము.

అమృతాంజనము అమృతశబ్ద మాదినిగల మాయమందు గాదు.

నకలు మందులవలన మోసము గలుగును.

పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసము గలుగదు.

అమృతాంజనము అంజనశబ్ద మంతమున గల నకలుమందు గాదు.

అమృతాంజనమునకు సాటియైనమందు అమృతాంజనమే.

అమృతాంజనం డిపో, { 6, 7 తంబుకెట్టిపేడి, జార్జి టౌన్ - మద్రాసు.
లేక 109 ఫ్రేరిరోడ్డు, పోర్టు - బొంబాయి.

